

Euroopa Liidu Teataja

C 86

51. aastakäik

5. aprill 2008

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

<u>Teatis nr</u>	<u>Sisukord</u>	<u>Lehekülg</u>
II	<i>Teatised</i>	
	EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITE TEATISED	
	Nõukogu	
2008/C 86/01	Nõukogu ja komisjoni 2008. aasta ühine eduaruanne töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta — „Elukestva õppimise panus teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks” 1	1
	Komisjon	
2008/C 86/02	Menetluse algatamine (Toimik nr COMP/M.4942 — Nokia/Navteq) ⁽¹⁾ 32	32
IV	<i>Teave</i>	
	TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT JA ORGANITELT	
	Komisjon	
2008/C 86/03	Euro vahetuskurss 33	33

V *Teated*

HALDUSMENETLUSED

Komisjon

2008/C 86/04	Konkursikutse — DG EAC/14/08 — Haridusalase koostöö programm arenenud tööstusriikide vahel — Koostöö kõrghariduse ja koolituse valdkonnas ELi ning Austraalia, Jaapani, Korea Vabariigi ja Uus-Meremaa vahel	34
--------------	--	----

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

Komisjon

2008/C 86/05	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum nr COMP/M.5128 — Nordic Capital/TietoEnator) ⁽¹⁾	36
2008/C 86/06	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum nr COMP/M.5118 — P7S1/United Internet/Maxdome JV) — Võimalik lihtsustatud korras menetlemine ⁽¹⁾	37
2008/C 86/07	Prantsuse valitsuse teatis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 94/22/EÜ süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja tootmise lubade andmis- ja kasutamistingimuste kohta (<i>Arvamus vedelate või gaasiliste süsivesinike uurimise ainuõigusliku tegevusloa ehk nn Valenciennois loa taotlemise kohta</i>) ⁽¹⁾	38

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA ORGANITE TEATISED

NÕUKOGU

Nõukogu ja komisjoni 2008. aasta ühine eduaruanne töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta — „Elukestva õppimise panus teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks”

(2008/C 86/01)

1. SISSEJUHATUS

Haridus ja koolitus on majanduslike ning sotsiaalsete muutuste seisukohast väga olulised. Suuremal hulgal paremate töökohtade loomiseks vajalik paindlikkus ja turvalisus sõltuvad sellise olukorra tagamisest, kus kõik kodanikud omandavad põhipädevused ning ajakohastavad oma teadmisi ja oskusi kogu elu ⁽¹⁾. Elukestev õpe toetab loovust ja innovatsiooni ning võimaldab täies mahus osaleda majandus- ja ühiskondlikus elus.

Seetõttu püstitas nõukogu endale töökavas „Haridus ja koolitus 2010” ambitsioonikad eesmärgid. Need eesmärgid toetavad omakorda töökohtade loomist ja majanduskasvu käsitlevate Lissaboni suuniste elluviimist. Neid eesmärke on võimalik saavutada vaid püsivate pikaajaliste jõupingutuste abil. Paratamatult toimub edu saavutamine ebahühtlaselt. Nõukogu ja komisjon koostavad iga kahe aasta järel ühise eduaruande, et ära märkida juba saavutatut ja suunata jõupingutused keerukamaks osutunud valdkondadesse.

Käesolev kaastöö kolmanda ühisaruande ⁽²⁾ koostamiseks osutab nii märgatavatele edusammudele kui ka haridus- ja koolitusreformides sisalduvatele väljakutsetele. Eelkõige on vaja tegeleda järgmiste valdkondadega:

— kvalifikatsioonitaseme tõstmine. Madala kvalifikatsioonitasemega inimesi ohustab majanduslik ja sotsiaalne tõrjutus. Enamikes riikides on probleemiks kooli poolelijättnute jätkuvalt suur osakaal, vanemaealiste ja madala kvalifikatsiooniga töötajate vähene osalemine elukestva õppe programmides ning sissepääsajate madal kvalifikatsioon. Lisaks nõuab teadmistepõhise majanduse tööturg tulevikus, et töötajate arvu kahanedes nende kvalifikatsioonitase järjest tõuseks. Madal kvalifikatsioon muutub üha suuremaks probleemiks;

⁽¹⁾ Komisjoni teatis „Paindlikkuse ja turvalisuse ühiste põhimõtete poole: rohkem paremaid töökohti paindlikkuse ja turvalisuse kaudu”, KOM (2007) 359.

⁽²⁾ Käesolev aruanne põhineb eelkõige liikmesriikide aruannete ning näitajate ja sihttasemete analüüsil. Vt 2. lisa ja SEK (2007) 1284 „Lissaboni eesmärkide elluviimisel saavutatud hariduse ja koolituse valdkonnas. Näitajad ja sihttasemed 2007”. See tugineb ka hariduse ja koolituse valdkonna avatud koordineerimisimeetodi tulemustele, eelkõige ELi võrdlusnäitajate kasutamisele, liikmesriikide reforme toetavale vastastikusele õppimisele ning muudele Kopenhaageni ja Bologna protsesside osana käivitatud vahetustele. Esimese ühisaruande kohta vt nõukogu dokumenti 6905/04 EDUC 43; teise ühisaruande kohta vt ELT C 79, 1.4.2006, lk 1.

- elukestva õppe strateegiad. Enamik riike on saavutanud edu ühtlustatud raamstrateegiatega koostamisel. Nende strateegiliste raamistike põhjal on selgelt näha edusammud koolieelse hariduse ja kvalifikatsiooni-raamistike parandamisel ning mitteformaalse ja informaalse õppimise hindamisel. Paljudes riikides on uuenduslikud õpikoostöö projektid ning kõrgekvaliteedilise, tõhusa ja võrdseid võimalusi pakkuva hariduse ja koolituse jätkusuutlik rahastamine ⁽¹⁾ siiski tagaplaanile jäänud, seda just põhjusel, et investeerin-gute kasv näib olevat aeglustunud. **Erilist tähelepanu tuleb samuti pöörata elukestvate nõustamisele.** Kõigi jaoks on oluline tagada reformide tõhus elluviimine;
- „teadmiste kolmnurk” (haridus, teadus ja innovatsioon). Teadmiste kolmnurgal on otsustav roll töökoh-tade loomisel ja majanduskasvu kiirendamisel. Seega on äärmiselt oluline kiirendada reforme, edendada tippkvaliteeti kõrghariduses ning kõrgkoolide ja ettevõtete vahelistes partnerlussuhetes ning tagada, et kõik haridus- ja koolitusvaldkonnad osalevad loovuse ja innovatsiooni edendamisel täiel määral.

2. PALJUDES VALDKONDADES TEHTUD EDUSAMMUD

Euroopas on märgata edu paljudes valdkondades. See ei tähenda, et edusammud oleksid võrdsed või et pingutusi võiks vähendada. Reformide tempo on endiselt peamine väljakutse. Järgnevates valdkondades on enamikul riikidest reformid siiski paika pandud või tegeldakse nende koostamisega.

2.1. Elukestva õppe strateegiad ja kvalifikatsioonisüsteemid

Enamik riike ⁽²⁾ on välja töötanud üksikasjalikud elukestva õppe strateegiad, ⁽³⁾ milles nähakse ette riikliku poliitika prioriteetidid ja erinevate valdkondade omavahelised seosed.

Enamik neist strateegiatest sisaldab terviklikku nägemust elukestva õppe kohta ja katab hariduse ja koolituse kõiki liike ja tasemeid. Mõned strateegiad keskenduvad siiski formaalsetele haridus- ja koolitussüsteemidele või elukestva õppe teatavate tasandite arendamise jätkamisele.

On märke, et tugevdatakse haridus-ja koolituspoliitika teadmistebaasi ⁽⁴⁾. See on vajalik süsteemide üldise sidususe ja vahendite optimaalse jaotuse seisukohast. Paindlike õpivõimaluste edendamisele ja süsteemi erinevate osade kokkusobitamisele mõnes riigis omistatud prioriteetsus suurendab samuti sidusust.

Kvalifikatsiooniraamistikud ning mitteformaalse ja informaalse õppe hindamine

Enamikes riikides ⁽⁵⁾ töötatakse välja riiklikke kvalifikatsiooniraamistikke, mis on seotud elukestva õppe valdkonda käsitleva Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomisega ⁽³⁾. Selliste raamistike väljatöötamisega kaasneb uus lähenemine õpitulemustele.

Mitteformaalse ja informaalse õppe hindamise süsteemid on samuti valmimas, kuigi aeglasemalt ⁽³⁾. Nüüd on vaja leida lahendus, kuidas liikuda katsetamisjärgust täieliku rakendamiseni riiklikes kvalifikatsioonisüsteemides, parandades sealhulgas juurdepääsu kõrgharidusele ning madala kvalifikatsiooniga ja vanemaaliste töötajate või töötute juurdepääsu haridusele ja kutsekvalifikatsioonidele.

Portugalis loodi 2000. aastal pädevuste tunnustamise, kinnitamise ja tõendamise keskuste üleriigiline võrgustik. Praegu on käsil peaaegu 250 000 täiskasvanu kvalifikatsiooni kinnitamine. Keskustes saab konkreetsete kutsealade pädevusi hinnata ja õiguslikult kinnitada. Tõendamisprotsess sisaldab eksamit keskusesse mittekuuluva komisjoni ees ning vajadusel lisakoolitust.

⁽¹⁾ Komisjoni teatis „Haridus- ja koolitussüsteemide tõhusus ning võrdsed võimalused”, KOM (2006) 481.

⁽²⁾ Vt 1. lisa.

⁽³⁾ Nõukogu leppis kokku, et liikmesriigid koostavad sidusad ja kõikehõlmavad elukestva õppe strateegiad 2006. aastaks (nõukogu 2002. aasta juuni resolutsioon elukestva õppe kohta, 2004. aasta ühisaruanne ja 2005. aasta kevadel toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumine).

⁽⁴⁾ BE, NL, DE, EE, EL, HU, UK, BG, CY, ES, IE, TR esitavad seda oma strateegia tingimusena. Vt ka SEK (2007) 1098 „Towards more knowledge-based policy and practice in education and training”.

⁽⁵⁾ KOM (2006) 479.

2.2. Koolieelne haridus

Koolieelse hariduse tähtsust tunnustatakse kogu Euroopas järjest rohkem. Selle roll hariduse tõhususe ja võrdsete võimaluste tagamisele kaasa aitamisel kajastub uute lähenemisviiside ja poliitika väljatöötamises. Tähelepanu pööratakse nii õppetöö sisulise külje läbivaatamisele, ⁽¹⁾ õpetajate oskuste parandamisele, ⁽²⁾ kohustusliku hariduse osalisele laiendamisele koolieelsele haridusele, ⁽³⁾ kvaliteedi hindamisele ⁽⁴⁾ kui ka investeeringute suurendamisele näiteks koolieelsete lasteasutuste personali arvu suurendamise kaudu ⁽⁵⁾.

Edukaid katseprojekte ja programme on rakendatud paljudes riikides. Nüüd on vaja liikuda katsetamisjärgust üldisele rakendamisele, mida toetaksid investeeringud eelkõige kvalifitseeritud personali.

Aastatel 2000–2005 kasvas EL-27 riikides nelja-aastaste laste osalemine hariduses umbes 3 protsendipunkti ja ületas 85 % ⁽⁶⁾.

2.3. Kõrgharidus: Lissaboni strateegia kindel koostisosa

Kõrghariduse ajakohastamine on väga oluline teadmiste kolmnurga ja Lissaboni strateegia seisukohast. Kõrghariduse juhtimise, rahastamise ja atraktiivsuse teemadele pööratakse Euroopa ja liikmesriikide tasandil järjest suuremat tähelepanu. Need täiendavad Bologna reforme.

Suurt edu võib täheldada kõrgkoolide autonoomsuse suurendamisel. See hõlmab suuremat rahalist autonoomsust ja uusi aruandlusmehhanisme. Katsetatakse huvirühmade kaasamise uusi vorme, peamiselt kõrgharidusasutuste juhtimise osas, kuid ka seoses õppekavade väljatöötamise ⁽⁷⁾ või õpitulemuste määratlemisega ⁽⁸⁾.

Kõrgharidusklastest koostab praegu kõrgkoolide ajakohastamise parimate tavade kokkuvõtet poliitikakujundajatele ja laiemale üldsusele.

2.4. Haridus ja koolitus ELi poliitika laiemas kontekstis

Suur enamik liikmesriike pöörab Lissaboni strateegia riiklikes reformikavades (2005–2008) olulist tähelepanu haridusele, koolitusele ja kvalifikatsiooni parandamisele. See kajastab nendepoolset olulist panust majanduskasvu ja töökohtade loomise ühtsete suuniste rakendamisel.

Laialdast edu on saavutatud struktuurifondide rakenduskavade sidumisel töökava „Haridus ja koolitus 2010” prioriteetidega. Seda on eriti selgesti näha kokkulepitud näitajate ja sihttasemete käsitlemise puhul.

Edu on saavutatud ka Euroopa võrdlusnäitajate väljatöötamisel, mida kasutatakse reformide toetamiseks. 2006. ja 2007. aastal võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu soovitusel põhinevate, haridus- ja koolitusala liikuvuse kvaliteedi ning kõrghariduse kvaliteedi kindlustamise kohta ning on nüüd jõudnud kokkuleppele Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku suhtes.

Üldiselt on komisjon ja liikmesriigid saavutanud olulist edu ka keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamise tegevuskavas (2004–2006) ⁽⁹⁾ ette nähtud meetmete rakendamisel.

⁽¹⁾ DE, DK, EL.

⁽²⁾ CZ.

⁽³⁾ CY, DK, EL, PL.

⁽⁴⁾ ES, LT, HR, NO.

⁽⁵⁾ AT, BE, CY, DE, DK, EL, ES, HU, MT, NL, PL, SE, SK, UK, HR, IS, NO.

⁽⁶⁾ Vt 2. lisa.

⁽⁷⁾ CY.

⁽⁸⁾ BG, LU, SE, TR.

⁽⁹⁾ Komisjoni töödokument „Keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamise tegevuskava (2004–2006) rakendamist käsitlev aruanne”, KOM (2007) 554 lõplik/2.

3. VALDKONNAD, MILLE EDENDAMISEL ESINEB PUUDUJÄÄKE

3.1. Elukestva õppe rakendamine

Elukestva õppe strateegiate puhul on siiani suurim probleem nende rakendamine. See nõuab ametkondadelt ülesandele täiel määral pühendumist, koordineerimist ja koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega. Pidevate jõupingutustega saab kavatsustest kujundada poliitika, mis omakorda viib tulemusteni. Ääretult oluline on asjakohase teavitustöö korraldamine ja investeeringute suurendamine. Teha on veel palju.

Aastatel 2000–2003 toimunud haridusse suunatud riiklike vahendite kasv näib olevat 2004. aastal peatunud.

Riiklikud kogukulutused haridusele väljendatuna protsendina SKPst suurenesid ELis 4,7 %-lt 2000. aastal 5,2 %-ni 2003. aastal, kuid vähenesid seejärel 5,1 %-ni 2004. aastal. Kulutuste tase on riigiti siiani väga erinev (alates 3,3 % SKPst Rumeenias kuni 8,5 % SKPst Taanis). Haridusasutuste rahastamine erasektori poolt (väljendatuna protsendina SKPst) kasvas 2000. aastast alates veidi, kuid see tendents aeglustus 2004. aastal ⁽¹⁾.

Kuigi ELi sihttasemete valdkonnad on leidnud peegeldamist riiklikes eesmärkides, ei ole kõik riigid neid eesmäärke kehtestanud ⁽²⁾.

3.2. Põhioskused kõigile

Jätakuvalt on suurimad probleemid seotud selliste valdkondadega nagu kooli poolelijätmine, keskhariduse omandamine ja põhipädevused. Alates 2000. aastast saavutatud edu on ebapiisav, et jõuda aastaks 2010 ELi sihttasemeteni. Mõnes riigis on olukord ajavahemikus 2000–2006 tegelikult halvenenud. Paljudes riikides on kooli poolelijätjate hulk endiselt suur, ulatudes 2006. aastal üle 20 %. Puuduliku lugemisoskusega õpilaste osakaal on vähenemise asemel suurenenud.

Euroopas on liiga palju noori, kes lahkuvad koolist ilma teadmistepõhises ühiskonnas osalemiseks ning sujuvalt tööturule siirdumiseks vajalike oskusteta ⁽³⁾. Neid ähvardab sotsiaalse tõrjutuse oht. Lisaks jäävad nad juba oma elu alguses kõrvale elukestva õppe võimalustest.

Kooli poolelijätjad: EL-27s lahkub iga kuues noor (15,3 %) vanuses 18–24 aastat koolist keskhariduseta ega jätka seejärel õpinguid üheski haridus- või koolitusasutuses. Et saavutada 2010. aastaks ELi sihttasemeks seatud 10 %, tuleb tegutseda kiirendatud tempos.

Keskhariduse omandamise valdkonnas on saavutatud aeglast, kuid järjepidevat edu. Viimastel aastatel on edu pisut kasvanud, kuid sellest ei piisa, et saavutada 2010. aastaks püstitatud eesmärgi (vähemalt 85 % 22-aastasi omandab vähemalt keskhariduse).

Kuigi ELi eesmärk on vähendada puuduliku lugemisoskusega 15-aastaste osakaalu 2010. aastaks 20 % võrreldes 2000. aastaga, on nende osakaal ajavahemikus 2000–2006 tegelikult kasvanud ⁽¹⁾.

Enamikus riikides esineb sihttasemete saavutamisel raskusi sisserändajate ja ebasoodsas olukorras olevate erineva kultuuritaustaga vähemusrühmade puhul ⁽⁴⁾. Neile on vaja pöörata erilist tähelepanu. Nimetatud rühmade integreerimine koolieelse hariduse kaudu aitaks parandada keele omandamist ja suurendada välja-vaateid edukaks koolihariduse omandamiseks.

Kooli poolelijätmist ja sotsiaal-majanduslikult ebasoodsat olukorda käsitlevaid algatusi on vaja täiendada. Kasuks tuleks õppetööväliline tegevus (nt kultuur ja sport), kohalikud partnerlused, lapsevanemate parem kaasamine, lapsevanemate õpivajaduste arvestamine ja nii õpilaste kui õpetajate olmetingimuste parandamine koolis.

⁽¹⁾ Vt 2. lisa.

⁽²⁾ Nõukogu leppis kokku, et liikmesriigid koostavad sidusad ja kõikehõlmavad elukestva õppe strateegiad 2006. aastaks (nõukogu 2002. aasta juuni resolutsioon elukestva õppe kohta, 2004. aasta ühisaruanne ja 2005. aasta kevadel toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumine).

⁽³⁾ Komisjoni teatis „Noorte hariduses, tööhõives ja ühiskonnas osalemise edendamine”, KOM (2007) 498.

⁽⁴⁾ SEK (2007) 1284, lk 50, 75.

3.3. Õpetajate haridus ja koolitus

Ükski muu tegur koolis ei mõjuta õpilaste tulemusi niivõrd, kui seda teeb õpetajate hariduse kvaliteet ⁽¹⁾.

Õpetajad ja koolitajad puutuvad kokku üha heterogeensemate klassidega, nõudlusega uute pädevuste järele ning vajadusega pöörata suurt tähelepanu individuaalsetele õpivajadustele. Koolide suurenev autonoomsus toob kaasa uusi ülesandeid.

Lähemas tulevikus on vaja leida asendajad suurele hulgale vanema põlvkonna õpetajatele. Õpetaja elukutse tuleb muuta atraktiivsemaks.

Praegused õpetajate hariduse ja koolitusega tegelevad süsteemid ei suuda siiski sageli pakkuda õpetajatele vajalikku koolitust. See probleem puudutab eelkõige õpetajate täiendkoolitust ja nende kutsealast arengut. Õpetajate täiendõpe on kohustuslik üheteistkümnes liikmesriigis.

3.4. Kõrgharidus: tiptase, partnerlus ja rahastamine

Liikmesriikides pööratakse järjest rohkem tähelepanu kõrgkoolide osatähtsuse suurendamisele teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning kõrgkoolide ja ettevõtete vahelised partnerlused on muutunud sagedasemaks. Mitmelgi riigil on selles valdkonnas siiski veel palju teha ⁽²⁾.

Meetmed tiptaseme saavutamiseks kõrgkoolides peaksid keskenduma korraga haridusele, teadusuuringutele ja teadmiste edasiandmisele. Praegu pööratakse kõige vähem tähelepanu õpetamisele. Kavandatav Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut ⁽³⁾ hoogustab haridus- ja teadusasutuste muutmist, saades ise hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni integreerimise näidisasutuseks.

Saksamaal on liidumaade valitsused ja keskvalitsus käivitanud tiptaseme saavutamiseks algatuse, mille raames eraldatakse aastatel 2006–2011 täiendavalt 1,9 miljardit eurot, et hoogustada tiptasemel teadusuuringuid konkursi alusel välja valitud kõrgkoolides. Algatus hõlmab kolme tegevusliini: magistriõpe; kõrgkoolide teadusuuringuid, kõrgkooliväliseid teadusuuringuid ja ettevõtteid ühendavad klastrid ning laiaulatuslikud strateegiad tiptasemel teadusuuringuid teostavate kõrgkoolide jaoks.

Jätakuvalt on probleemiks investeeringute, sealhulgas erasektoriga saadavate vahendite suurendamine. Samal ajal on vaja tagada võrdne juurdepääs mitmekülsetele õppe- ja teadusprogrammidele. Paljudel valitsustel on vahendeid erasektori investeeringute stimuleerimiseks, näiteks maksusoodustuste ⁽⁴⁾ näol, riikliku ja erasektori partnerlusena või vastavate sponsoreerimiskavadena ⁽⁵⁾ ning mõned riigid on võtnud kasutusele õppe-maksud või registreerimistasud või neid suurendanud ⁽⁶⁾.

Kolmanda taseme hariduse ehk kõrgharidusasutuste riiklik rahastamine ELis (sealhulgas nii haridus kui teadusuuringud) oli EL-27 riikides 2004. aastal 1,1 % SKPst. See varieerus 0,6 %-st Maltal kuni 2,5 %-ni Taanis. Siiski jääb rahastamine tunduvalt maha Ameerika Ühendriikide tasemest. Selle põhjuseks on peamiselt asjaolu, et erasektoriga pärinev rahastamine on USAs enam kui seitse korda suurem. Ühe üliõpilase kohta tehtavad kulutused on USAs üle kahe korra suuremad ELi keskmisest ⁽⁷⁾.

Kuigi kõrgkoolide autonoomsuse ja vastutuse suurendamisel on saavutatud edu, on vähe tõendeid kõrgkoolide personali ja juhtkonna toetamise kohta kõnealuse probleemi lahendamisel.

3.5. Täiskasvanute osalemine elukestvas õppes

Täiskasvanute osalemine elukestvas õppes ei ole enam sellisel tasemel, mis lubaks saavutada ELi sihttasest. Jätakuvalt on vaja suurendada jõupingutusi, et tõsta elanikkonna oskuste taset ning saavutada paindlikkus ja turvalisus tööturul tervikuna.

⁽¹⁾ Komisjoni teatis „Õpetajahariduse kvaliteedi parandamine”, KOM (2007) 392.

⁽²⁾ Häid tavaid võib leida Põhjamaadest ja Ühendkuningriigist.

⁽³⁾ KOM (2006) 604 lõplik/2.

⁽⁴⁾ ES, SE, SI, SK, TR.

⁽⁵⁾ AT, FR, HU, IE, LU, LV, UK.

⁽⁶⁾ AT, DE, IE, NL, SI, UK, HR.

⁽⁷⁾ SEK (2007) 1284, lk 67.

ELi sihttaseme (12,5 %) saavutamine oli veel 2005. aastani üldjoontes võimalik ⁽¹⁾. Kuid 2006. aastal osales hariduses ja koolituses keskmiselt 9,6 % Euroopa Liidu rahvastikust vanuses 25–64 aastat, mis on veidi vähem kui 2005. aastal. See üldnäitaja peidab endas ka olulist ebakõla: kõrge haridustasemega täiskasvanute puhul on elukestvas õppes osalemise tõenäosus üle kuue korra suurem kui madala kvalifikatsiooniga täiskasvanute puhul.

Vanemaealiste ja madala kvalifikatsiooniga töötajate vähene osalemine elukestvas õppes on suur probleem just seal, kus rahvastiku osalemismäär elukestvas õppes on niigi madal ⁽²⁾. Lisaks on madala kvalifikatsiooniga isikute osatähtsus suur just sisseandajate hulgas. Demograafilised ja tööturul valitsevad suundumused suurendavad vajadust kõrgelt kvalifitseeritud töötajate järele ning jätavad madala kvalifikatsiooniga isikutele vähem võimalusi. Nende rühmade koolitamisele tuleb rohkem tähelepanu pöörata.

3.6. Kutseõppe ja -koolituse atraktiivsus, kvaliteet ja tähtsus

Tuleb jätkata kutseõppe ja -koolituse kvaliteedi ja atraktiivsuse parandamist. See on Kopenhaageni protsessi tähtsaim prioriteet ⁽³⁾.

Mõned riigid ⁽⁴⁾ on loonud kõrgetasemelised ja põhjalikud kvaliteedi hindamise süsteemid, mõnes riigis on need aga alles väljatöötamisel ⁽⁵⁾.

Õpitulemustel põhinevate lähenemisviiside ulatuslikum kasutamine koolitusprogrammide ja kvalifikatsioonide koostamisel suurendab kutseõppe ja -koolituse tähtsust tööturul. Praktika, koolide ja ettevõtete vahelise koostöö ja töökohtadel toimuva õppe uuesti esile tõstmine tuleb samuti kasuks. Kuid kutseoskuste ja kvalifikatsioonide prognoosimise valdkonnas ei ole erilist edu saavutatud.

Mõnikord on kutseõppe ja -koolituse puuduseks vähene seotus ülejäänud haridussüsteemiga. Võimalikku haridus- ja koolitussüsteemist väljalangemist aitaks vähendada see, kui õpilased omandaksid haridustee varasemates astmetes kutseõppes ja -koolituses vajaminevaid põhilisi oskusi. Kuigi mõned liikmesriigid ⁽⁶⁾ on seadnud elukestva nõustamise peamiseks poliitiliseks prioriteediks, tuleb erilist tähelepanu endiselt pöörata täiskasvanute nõustamise parandamisele. Edaspidi tuleb püüda vähendada ka takistusi kutseõppe ja -koolituse baasil edasi õppimisel või kõrghariduse omandamisel.

3.7. Riikidevaheline liikuvus

Europassi ⁽⁷⁾ rakendamine ja kasutamine on olnud edukas. Riikidevaheline õpilaste ja üliõpilaste liikuvus toimib siiski siiani peamiselt ELi programmide abil. Enamik riiklikke meetmeid on suunatud kõrgharidusele. Liikuvuse korraldamine kutseõppe ja -koolituse valdkonnas on eriti keeruline.

Liikuvus on kohustuslik Luxembourgis Ülikoolis. Kõik bakalaureuse kraadi taotlejad üliõpilased peavad sooritama osa oma õpingutest välismaal.

4. EDASISED SAMMUD

4.1. Elukestva õppe rakendamine tõhususe ja võrdsete võimaluste saavutamiseks

Elukestva õppe strateegiate ühtsuse ja terviklikkuse osas esineb endiselt olulisi puudusi. Peatähelepanu tuleb nüüd pöörata strateegiate rakendamisele. Paljudel juhtudel on sellega alles algust tehtud. Strateegiate usaldusväärsus sõltub nende sidumisest poliitiliste meetmetega. See sõltub ametiasutuste võimekusest vahendite suunamisel. Samuti sõltub see ametiasutuste võimest mobiliseerida õppepartnerluse kaudu riiklikke institutsioone ja sidusrühmi kõigil tasanditel.

⁽¹⁾ Edasimineku oli üldjoontes plaanipärane, tulenedes siiski vaid vaatlusmetoodikas tehtud muudatustest mitmes riigis, kus edusammud olid ülehinnatud. Vt 2. lisa.

⁽²⁾ SEK (2007) 1284, lk 81.

⁽³⁾ Nõukogu järeldused Euroopa tõhustatud koostöö tulevaste prioriteetide kohta kutseõppe ja -koolituse valdkonnas. Nõukogu 30. oktoobri 2006. aasta dokument 14474/06.

⁽⁴⁾ AT, DE, DK, FI, IE, SE, NO.

⁽⁵⁾ BG, CZ, ES, FR, LU, MT, SI.

⁽⁶⁾ FR, IT.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta otsus nr 2241/2004/EÜ, ELT L 390, 31.12.2004, lk 6.

Teadmistebaasi laiendamine

Haridus- ja koolituspoliitika majanduslike ning sotsiaalsete mõjude teadvustamist tuleb süvendada ⁽¹⁾. Euroopa ja liikmesriikide haridus- ja koolituspoliitikat ning selle rakendamist käsitlevate teadusuuringute arendamisel tuleks keskenduda nii tõhususe kui võrdsete võimaluste probleemile.

Poliitikakujundajate ja sidusrühmade üksteiselt õppimine ning kogemuste vahetamine on oluline teadmiste allikas ja seda tuleks toetada. Elukestva õppe strateegiate väljatöötamise ja rakendamise järelevalvet tuleb jätkata, et hinnata saavutatud edu 2010. aasta ühisaruandes.

Jätkusuutlik rahastamine

Rahastamise tase, tõhusus ja jätkusuutlikkus on endiselt otsustava tähtsusega. Paljud riigid katsetavad uusi vahendeid ja erasektori investeeringute soodustamist. See hõlmab ka üksikisikuid, üksikmajapidamisi ja tööandjaid. Neid pingutusi tuleb tugevdada.

Kvalifikatsioonitaseme tõstmine

Suuremad investeeringud varasema taseme haridusse annavad parimaid tulemusi nii tõhususe kui võrdsete võimaluste valdkonnas ⁽²⁾. Põhipädevuste varajane omandamine on tõhus vahend, mis loob aluse edasiseks õppeks, suurendab võrdseid võimalusi õpitulemuste ning üldise kvalifikatsioonitaseme saavutamisel. Siirdumine tööturule muutub lihtsamaks ja välditakse oskustöötajate puudust.

Pidev nõudlus valitseb inseneride ning tehnika- ja teadusaladel kõrghariduse omandanute järele. Seetõttu tuleb jätkata tähelepanu pööramist tehnika- ja teadusalade üliõpilaste arvu suurendamisele.

Kutseõppe- ja koolituse mainet, staatust ja atraktiivsust on siiski vaja parandada. Esmase kutseõppe- ja koolituse alustamise, liikuvuse ja haridussüsteemi tagasipöördumise lihtsustamiseks tuleks välja töötada paindlikud õppemoodulite süsteemid. Integreeritud elukestva nõustamise süsteemid peaksid olema kättesaadavad kõigile. Erilist tähelepanu tuleb pöörata täiskasvanute õppele.

Ebasoodsa sotsiaal-majandusliku olukorra kõrvaldamine

Haridus ja koolitus võivad aidata kaasa ebasoodsa sotsiaal-majandusliku olukorra kõrvaldamisele. Kuid need võivad seda ka süvendada. Ebavõrdsus hariduse ja koolituse vallas toob kaasa tohutuid kulusid. Sageli on need varjatud, kuid siiski reaalsed kulud. Seetõttu peab esmatahtsaks jääma hariduse ja koolituse võrdse kättesaadavuse, selles osalemise, selle korralduse ja õpitulemuste tagamine.

Sisserändajate potentsiaali kasutamine

Euroopa ühiskonna üha suurenev mitmekesisus loob uusi väljakutseid hariduse ja koolituse valdkonnas. Sisserändajate tulemuste tase, osalemine ja õpetatava omandamise määr on tavaliselt keskmisest madalam. Kuigi see on mingil määral seletatav selliste teguritega nagu sotsiaal-majanduslik taust ja keel, on tõendeid, et haridus- ja koolituspoliitika ning -süsteemid ei tule selliste väljakutsetega toime ja võivad ise seda probleemi süvendada ⁽³⁾. Sisserändajate majandusliku ja sotsiaalse kaasatuse parandamiseks ning kultuuridevahelise dialoogi edendamiseks tuleb sellele olukorrale erilist tähelepanu pöörata.

Õpetamise kõrge kvaliteet

Õpetajad vajavad paremat kutsealast ettevalmistust ja pidevat täiendkoolitust. See parandab ka hariduse ja koolituse tulemusi. Äärmiselt oluline on ka õpetajate ja koolitajate kaasamine uuendustegevusse ja reformide elluviimisse. Komisjon on püstitanud ülesanded ⁽⁴⁾. Samuti viib komisjon läbi kooliteemalise avaliku arutelu ⁽⁵⁾. Töökava „Haridus ja koolitus 2010“ pakub sobiva võimaluse nende probleemide käsitlemiseks.

⁽¹⁾ Vt SEK (2007) 1098.

⁽²⁾ KOM (2006) 481, lk 5.

⁽³⁾ SEK (2007) 1284, lk 51.

⁽⁴⁾ Komisjoni teatis „Õpetajahariduse kvaliteedi parandamine“, KOM (2007) 392.

⁽⁵⁾ SEK (2007) 1009 „21. sajandi koolid“.

4.2. Innovatsioon ja loovus: haridus kui teadmiste kolmnurga kese

Haridus on teadmiste kolmnurga põhialus ning aitab edendada töökohtade loomist ja majanduskasvu. Kõrgkoolid on selles kolmnurgas kesksel kohal. Otsustav tähtsus on õpetamisele, teadusuuringutele ja teadmussiirdele keskenduvatel tipptasemekeskustel. Palju on veel teha kõrgharidusasutuste ja ettevõtete partnerluse võimaldamiseks.

Teadusuuringuteks ja innovatsiooniks on vaja, et rahvastikul oleks laiapõhjalised oskused. Tipptaset ja põhipädevusi — eelkõige ettevõtlusega seotud põhipädevusi —, loovust ja õppimisoskust tuleb arendada kõigis hariduse ja koolituse süsteemides ning igal tasandil. Nii üldhariduskoolid kui kutseõppeasutused saavad innovatsiooni edendamisele oluliselt kaasa aidata. Tipptasemel kutseõpe ja -koolitus võib näiteks aidata kaasa innovatsioonile töökohtadel.

4.3. Valitsemistavade parandamine: töökava „Haridus ja koolitus 2010” tulemuste parimal viisil kasutamine

Töökava on andnud tulemusi Euroopa ja liikmesriikide tasandil. Euroopa võrdlusnäitajate väljatöötamine, klastrites toimuv töö ja üksteiselt õppimise meetmed kujundavad ja toetavad liikmesriikide reforme. Hariduse ja koolituse alased väljakutsed ning inimressursside arendamine on olulisel kohal enamike liikmesriikide Lissaboni strateegia alusel koostatud riiklikes reformikavades. Avatud koordineerimismeetodi tõhusust hariduses ja koolituses, selle mõju ja poliitilist isevastutust saab veelgi suurendada. Nii Euroopa kui liikmesriikide tasandil tuleks erilist tähelepanu pöörata järgmistele valdkondadele:

- haridus- ja koolituspoliitika ühendamine elukestva õppe perspektiiviga ning kogu süsteemi hõlmavate strateegiliste prioriteetide kehtestamine;
- koostöö parandamine asjakohaste poliitikavaldkondadega, nagu innovatsioonipoliitika, tööhõive- ja sotsiaalsõltumatuspoliitika, ettevõtluse-, teadusuuringute- ja struktuurifondidest rahastamise poliitika;
- üldise tööprogrammi raames poliitiliste arengute integreerimine kõrghariduse, kutseõppe- ja koolituse ning täiskasvanuhariduse valdkonnas;
- Lissaboni integreeritud suuniste ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise ja arendamise tihedam omavaheline seostamine ning elukestva õppe suurem esiletõstmine Lissaboni strateegias;
- üksikutes riikides toimuva arengu vastastikune vabatahtlik jälgimine vastastikuse õppimise või vastastikuse hindamise abil;
- vastastikuse õppimise tulemuste poliitikakujundajate ja ministriteni jõudmise tagamine;
- kodanikuühiskonna osalemise suurendamine;
- näitajate ja sihttasemetega edasiarendamine kooskõlas nõukogu 2007. aasta mais tehtud järeldustega;
- ühenduse rahaliste vahendite ja programmide, eelkõige uue elukestva õppe programmi 2007–2013 ja ELi ühtekuuluvuspoliitika vahendite edukas kasutamine.

Et tagada töökavas „Haridus ja koolitus 2010” kokkulepitud prioriteetide täies ulatuses kajastamine liikmesriikide poliitika kujundamisel, tuleb võtta 2006. aasta ühisaruandes nimetatud konkreetsed meetmed.

Töökava „Haridus ja koolitus 2010” ning elukestva õppe strateegiate rakendamise mehhanismid peaksid paigas olema. On vaja teha tihedat koostööd nendega, kes vastutavad laiema sotsiaal-majanduspoliitika eest, eelkõige Lissaboni reformide ja riiklike sotsiaalse kaasatuse strateegiate eest.

Riiklike eesmärke ja näitajaid tuleks edasi arendada. Neis tuleks arvesse võtta üleeuroopalisi eesmärke ja sihttasemeid. Poliitika ja selle ellurakendamine peaks tuginema teadmiste kasutamisele ja hindamisele. Euroopa tasandil kokkulepitud ühised põhimõtted, juhised ja soovitusused on lähtepunktiks riiklike reformide kujundamisel.

4.4. Valmistumine 2010. aasta järgseks perioodiks

Töökava „Haridus ja koolitus 2010” pakub liikmesriikidele praktilist toetust haridus- ja koolitusreformide elluviimisel. Programmi käivitamisest alates 2002. aastal on saavutatud märgatavat edu. Kuid haridus- ja koolitusreformid vajavad tulemusteni jõudmiseks aega. Suured väljakutsed on siiski säilinud ja uusi on juurde tulnud. Seda tööd, sealhulgas Bologna ja Kopenhaageni protsesside raames tehtavat koostööd, on vaja jätkata ning veelgi tõhustada. Seetõttu tuleks nüüd alustada haridus- ja koolituselase Euroopa koostöö ajakohastatud strateegilise raamistiku kaalumist. Arvestades hariduse ja koolituse otsustavat rolli töökohtade loomise ja majanduskasvu edendamise strateegias, tuleb see tihedalt seostada Lissaboni strateegia edasiarendamisega.

1. LISA

Riikide olukord vastavalt sellele, kas nad on vastu võtnud elukestva õppe strateegia, kvalifikatsiooniraamistiku, mitteformaalse/informaalse õppe hindamise süsteemi ja sihttasemete riiklikud eesmärgid.

Y = Riigil on strateegia, raamistik, hindamise süsteem või riiklikud eesmärgid

D = Riik tegeleb strateegia, raamistiku või hindamise süsteemi väljatöötamisega

N = Riigil puudub raamistik, hindamise süsteem või riiklikud eesmärgid

P = Riik on välja töötanud elukestva õppe poliitika, kuid tal puudub konkreetne strateegia

Riigid	Elukestva õppe konkreetsed riiklikud strateegiad	Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud	Mitteformaalse ja informaalse õppe hindamise süsteem	Kõigis või mõnedes ELi sihttasemete valdkondades on kehtestatud riiklikud eesmärgid
AT	Y	D	D	N
Be fr	Y	D	Y	Y
Be nl	Y	D	Y	Y
BG	D	D	D	N
CY	Y	N	D	Y
CZ	Y	D	D	N
DE	Y	D	N	N
DK	Y	D	Y	Y
EE	Y	D	D	Y
EL	Y	N	D	Y
ES	Y	D	D	Y
FI	Y	D	Y	Y
FR	P	Y	Y	Y
HR	Y	D	N	Y
HU	Y	D	N	Y
IE	D	Y	Y	Y
IS	P	N	D	N
IT	P	D	D	N
LI	P	N	N	N
LT	Y	D	D	Y
LU	P	D	D	N
LV	Y	D	D	Y
MT	D	Y	N	Y
NL	P	D	Y	Y
NO	Y	N	Y	N

Riigid	Elukestva õppe konkreetsed riiklikud strateegiad	Riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud	Mitteformaalse ja informaalse õppe hindamise süsteem	Kõigis või mõnedes ELi sihttasemetel valdkondades on kehtestatud riiklikud eesmärgid
PL	D	D	D	Y
PT	P	D	Y	Y
RO	D	D	D	Y
SE	Y	N	D	N
SI	D	D	Y	Y
SK	Y	D	D	Y
TR	D	D	N	N
UK	Y	Y	D	Y

2. LISA

(STATISTIKALISA)

EUROOPA KESKMISTE TULEMUSTE VIIE VÕRDLUSTASEME (SIHTTASEMED) NING HARIDUSE JA KOOLITUSE VALDKONNA MUUDE PEAMISTE NÄITAJATE ALAL SAAVUTATUD EDU

Põhineb komisjoni talituste töödokumendil — „Lissaboni eesmärkide elluviimisel saavutatu hariduse ja koolituse valdkonnas — näitajad ja sihttasemed” — SEK(2007) 1284

Riikide tähised**EU Euroopa Liit**

BE Belgia
 BG Bulgaaria
 CZ Tšehhi Vabariik
 DK Taani
 DE Saksamaa
 EE Eesti
 EL Kreeka
 ES Hispaania
 FR Prantsusmaa
 IE Iirimaa
 IT Itaalia
 CY Küpros
 LV Läti
 LT Leedu
 LU Luksemburg
 HU Ungari
 MT Malta
 NL Madalmaad
 AT Austria
 PL Poola

PT Portugal
 RO Rumeenia
 SI Sloveenia
 SK Slovakkia
 FI Soome
 SE Rootsi
 UK Ühendkuningriik

EEA Euroopa majanduspiirkond

IS Island
 LI Liechtenstein
 NO Norra

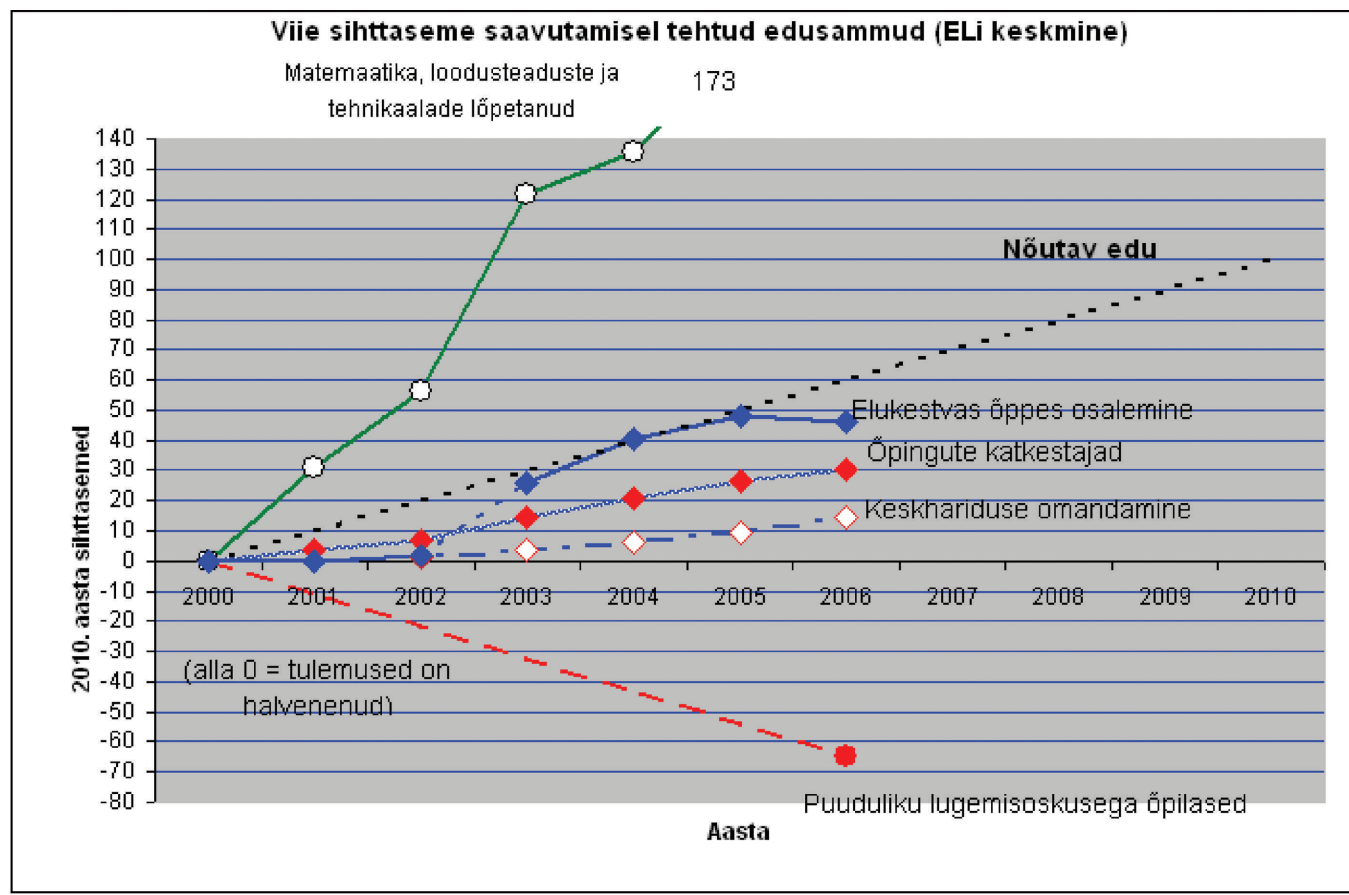
Kandidaatriigid

HR Horvaatia
 TR Türgi

Muud

JP Jaapan
 US/USA Ameerika Ühendriigid

ÜLEVAADE VIIES SIHTTASEME VALDKONNAS SAAVUTATUD EDUST

Peamised tulemused

- Matemaatika, loodusteaduste ja tehnikaalade lõpetanute arvu osas sihttase ületatakse; nõutud edu saavutati juba aastatel 2000–2003).
- Elukestvas õppes osalemise alal on saavutatud mõningast edu. Suur osa sellest tuleneb siiski vaatlusmetoodikas tehtud muutustest mitmes liikmesriigis, mis andis tulemuseks kõrgema nominaalse osalemismäära ja seega ülehinnatud üldise edu.
- Õpingute katkestajate osakaal väheneb pidevalt, kuid sihttaseme saavutamiseks on vaja vähenemist kiirendada.
- Keskhariduse omandamise osas on saavutatud vaid vähest edu.
- Puuduliku lugemisoskusega õpilaste arv on 2000. aastast alates sihttaseme kohase vähenemise asemel kasvanud.

Metoodikaalased märkused: Alguspunkt 2000. aastal võrdub graafikus nulliga ja 2010. aasta sihttase on 100. Igal aastal saavutatud tulemusi võrreldakse seega 2010. aasta sihttasemega. Diagonaaljoon tähistab vajalikku edu, s.t sihttasemeni jõudmiseks tuleks igal aastal saavutada veel 10 % edasimineku. Kui joon jääb diagonaalist allapoole, siis on edu ebapiisav. Elukestvas õppes osalemise osas esineb aegridades mitmeid katkestusi, sest mõned riigid muutsid aastatel 2002–2003 oma andmekogumismeetodeid. Uute meetodite rakendamine viis 2003. aastal kõrgemate tulemusteni ning seega on ajavahemikus 2002–2003 saavutatud edu ülehinnatud. Seetõttu on elukestva õppe puhul aastad 2002–2003 tähistatud punktiirjoonega. Puuduliku lugemisoskusega õpilaste (PISA uuringu andmed) puhul on võrdlusega hõlmatud 19 riigi kohta vaid kahel andmel (2000. ja 2006. aasta) (2003. aasta võrdlustulemused on vaid 16 riigi kohta).

ÜLEVAADE VIIES SIHTTASEME VALDKONNAS SAAVUTATUD EDUST

Ülevaade kolmest kooli tasandi sihttasemest

Olukord (viimased kättesaadavad andmed) ja 2000. aastast alates saavutatud edu	Puuduliku lugemisoskusega õpilased (OECD/PISA) (15-aastased, %)	Õpingute katkestajate osakaal (Eurostat/LFS) (18–24-aastased, %)	Keskhariduse omandamine (Eurostat/LFS) (20–24-aastased, %)
ELi keskmine 2006	24,1	15,3	77,8
ELi keskmine 2000	21,3	17,6	76,6
Allikas:	OECD (PISA)	Eurostat (LFS)	Eurostat (LFS)
Belgia	0	0	0
Bulgaaria	-	+	++
Tšehhi Vabariik	-	0	0
Taani	++	+	++
Saksamaa	++	+	-
Eesti	/	+	++
Iirimaa	0	++	++
Kreeka	-	+	++
Hispaania	-	-	-
Prantsusmaa	-	+	0
Itaalia	-	++	++
Küpros	: (*)	++	++
Läti	++	+	++
Leedu	/	++	++
Luksemburg	0	-	-
Ungari	++	+	0
Malta	:	++	++
Madalmaad	-	++	++
Austria	-	+	0
Poola	++	+	++

Olukord (viimased kättesaadavad andmed) ja 2000. aastast alates saavutatud edu	Puuduliku lugemisoskusega õpilased (OECD/PISA) (15-aastased, %)	Õpingute katkestajate osakaal (Eurostat/LFS) (18–24-aastased, %)	Keskhariduse omandamine (Eurostat/LFS) (20–24-aastased, %)
Portugal	++	+	++
Rumeenia	-	++	+
Sloveenia	/	(++)	++
Slovakkia	-	-	-
Soome	++	+	-
Rootsi	-	-	+
Ühendkuningriik	/	++	+
Horvaatia	:	++	++
Türgi	++	++	++
Island	-	+	++
Norra	-	++	-

Praegused tulemused (viimased andmed)

Tumeroheline	ELi keskmisest kõrgem
Heleroosa	ELi keskmisest madalam
Valge	Andmed puuduvad

Võrreldes 2000. aastaga

++ ELi keskmisest suurem paranemine

+ ELi keskmisest väiksem paranemine

0 arvvaartuse muutus jääb alla 1 % või muutuse olulisus on vähetõenäoline (puuduliku lugemisoskusega õpilaste puhul)

- halvenemine

() tulemused ei ole võrreldavad või on ebausaldusväärsed

: andmed puuduvad

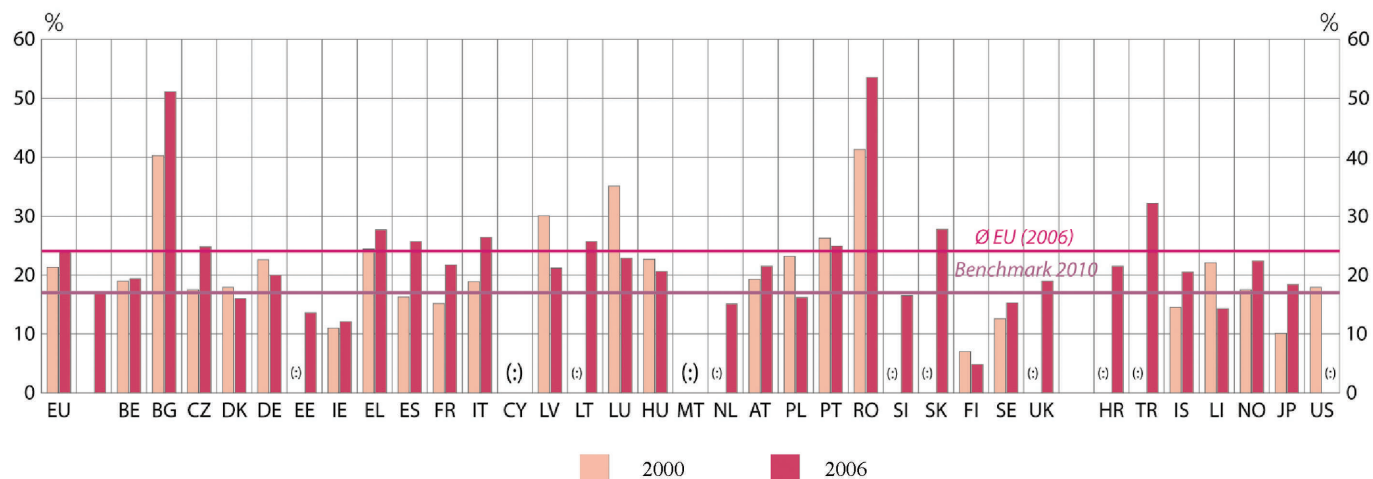
/ aegrida puudub

LU, NL, SK, TR puhul viidi puuduliku lugemisoskusega õpilaste võrdlus läbi ajavahemikul 2003–2006. Täpsemad andmed on toodud üksikuid sihttaseme valdkondi käsitlevate tabelite märkustes.

(*) CY ei saanud osaleda, sest OECD riikide seas puudus üksmeel.

PÕHIPÄDEVUSED

Õpilaste osakaal, kelle lugemisoskus on esimesel tasemel või allpool seda (PISA uuringu lugemisoskuse skaala alusel) 2000-2006

Puuduliku lugemisoskusega õpilaste osakaal (%)	Kokku		Tüdrukud	Poisid
	2000	2006	2006	2006
EL-27	21,3	24,1	17	30,4
Belgia	19,0	19,4	13,3	24,9
Bulgaaria	40,3	51,1	40,4	60,9
Tšehhi Vabariik	17,5	24,8	16,9	30,8
Taani	17,9	16,0	11,4	20,7
Saksamaa	22,6	20,0	14,2	25,5
Eesti	:	13,6	7,0	19,9
Iirimaa	11,0	12,1	7,7	16,6
Kreeka	24,4	27,7	16,2	38,6
Hispaania	16,3	25,7	18,9	32,3
Prantsusmaa	15,2	21,7	16,5	27,3
Itaalia	18,9	26,4	19,9	33,0
Küpros	:	:	:	:
Läti	30,1	21,2	12,8	30,1
Leedu	:	25,7	16,6	34,5

Puuduliku lugemisoskusega õpilaste osakaal (%)	Kokku		Tüdrukud	Poisid
	2000	2006	2006	2006
Luksemburg	(35,1)	22,9	17,4	28,2
Ungari	22,7	20,6	13,2	27,3
Malta	:	:	:	:
Madalmaad	(9,5)	15,1	11,6	18,5
Austria	19,3	21,5	15,4	27,4
Poola	23,2	16,2	10,2	22,4
Portugal	26,3	24,9	19,6	30,7
Rumeenia	41,3	53,5	43,5	63,5
Sloveenia	:	16,5	7,9	25,2
Slovakkia	:	27,8	20,1	35,0
Soome	7,0	4,8	1,6	8,1
Rootsi	12,6	15,3	9,6	20,7
Ühendkuningriik	(12,8)	19,0	14,1	24,0
Horvaatia	:	21,5	12,6	30,5
Türgi	:	32,2	21,5	41,0
Island	14,5	20,5	12,5	28,3
Liechtenstein	22,1	14,3	11,1	18,0
Norra	17,5	22,4	14,9	29,4
Jaapan	10,1	18,4	13,3	23,5
Ameerika Ühendriigid	17,9	:	:	:

Allikas: OECD (PISA)

2000. aastal oli puuduliku lugemisoskusega 15-aastaste osakaal ELis 21,3 % (andmed on kättesaadavad vaid 18 liikmesriigi kohta). Vastavalt seatud sihttasemele peaks nende osakaal 2010. aastaks vähenema viiendiku võrra (ja seega langema 17 %-ni). Kuigi nende osakaal on mõnes liikmesriigis vähenenud (eelkõige Saksamaal, Poolas ja Lätis), on see enamikus liikmesriikides suurenenud ja ELi keskmine tase on halvenenud (2006. aastal 24,1 %).

Lisamärkused

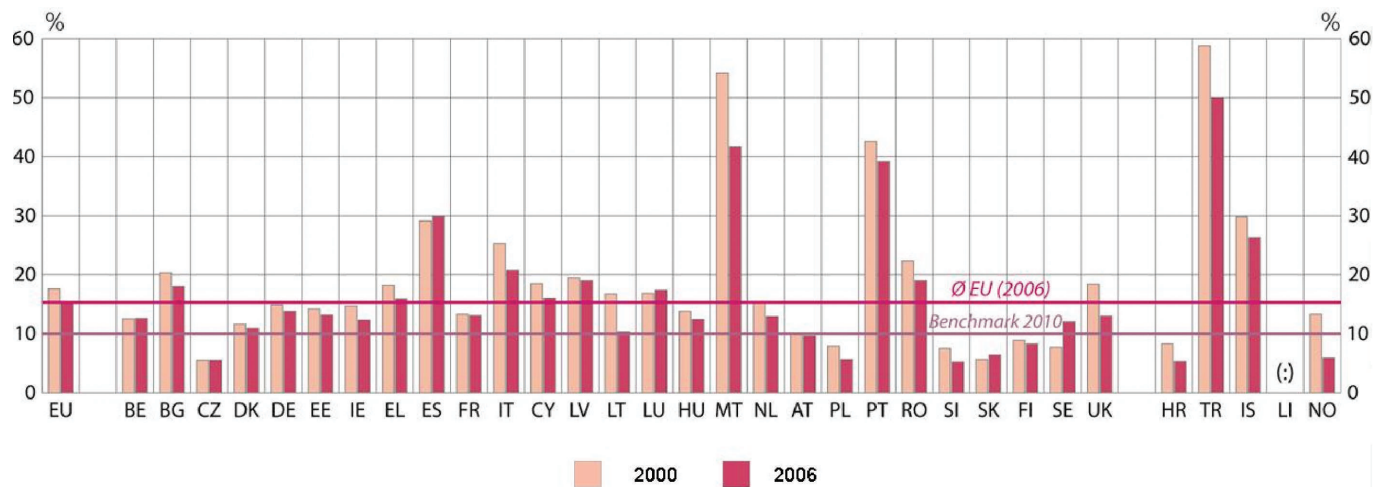
ELi näitaja: kaalutud keskmine, mille aluseks on õpilaste arv ja 19 riigi andmed (LU, NL ja UK 2000. aasta andmed ei ole esinduslikud ning on seepärast sulgudes ja arvutustest välja jäetud).

MT ei saanud PISA uuringus osaleda.

CY ei saanud uuringus osaleda, sest OECD liikmesriikide seas puudus üksmeel.

ÕPINGUTE KATKESTAJAD

Vaid põhiharidusega ning õpinguid mittejätkavate 18–24-aastaste osakaal rahvastikus (2000–2006)

Õpingute katkestajate osakaal (%)	Kokku		Naised	Mehed
	2000	2006	2006	2006
EL-27	17,6	15,3	13,2	17,5
Belgia	12,5	12,6	10,2	14,9
Bulgaaria	20,3	18,0	17,9	18,2
Tšehhi Vabariik	5,5	5,5	5,4	5,7
Taani	11,6	10,9	9,1	12,8
Saksamaa	14,9	13,8	13,6	13,9
Eesti	14,2	13,2	10,7 (u)	19,6 (u)
Iirimaa	14,7	12,3	9,0	15,6
Kreeka	18,2	15,9	11,0	20,7
Hispaania	29,1	29,9	23,8	35,8
Prantsusmaa	13,3	13,1	11,2	15,1
Itaalia	25,3	20,8	17,3	24,3
Küpros	18,5	16,0	9,2	23,5
Läti	19,5	19,0 (p)	16,1 (p)	21,6 (p)

Õpingute katkestajate osakaal (%)	Kokku		Naised	Mehed
	2000	2006	2006	2006
Leedu	16,7	10,3	7,0 (u)	13,3 (u)
Luksemburg	16,8	17,4	14,0	20,9
Ungari	13,8	12,4	10,7	14,0
Malta	54,2	41,7	38,8	44,6
Madalmaad	15,5	12,9	10,7	15,1
Austria	10,2	9,6	9,8	9,3
Poola	7,9	5,6	3,8	7,2
Portugal	42,6	39,2 (p)	31,8 (p)	46,4 (p)
Rumeenia	22,3	19,0	18,9	19,1
Sloveenia	7,5	5,2 (u)	3,3 (u)	6,9 (u)
Slovakkia	5,6	6,4	5,5	7,3
Soome	8,9	8,3 (p)	6,4 (p)	10,4 (p)
Rootsi	7,7	12,0	10,7	13,3
Ühendkuningriik	18,4	13,0	11,4	14,6
Horvaatia	8,3	5,3 (u)	5,3 (u)	5,3 (u)
Türgi	58,8	50,0	42,7	56,6
Island	29,8	26,3 (p)	22,0 (p)	30,5 (p)
Liechtenstein	:	:	:	:
Norra	13,3	5,9	4,3	7,4

Allikas: Eurostat (LFS, kevad)

(u) ebausaldusväärsed või kinnitamata andmed

(p) esialgsed andmed

2006. aastal oli õpingute katkestajate osakaal EL 27 riikides 18–24-aastaste noorte seas umbes 15 %. Viimastel aastatel on nende osakaal pidevalt vähenenud, kuid seda suundumust tuleb kiirendada, et saavutada ELi 2010. aasta sihttasemeks seatud 10 %. Mitmes liikmesriigis, eelkõige Põhjamaades ja paljudes uutes liikmesriikides, on õpingute katkestajate osakaal juba alla 10 %.

Lisamärkused

BG, PL, SI: 2000. aasta asemel 2001. aasta andmed;

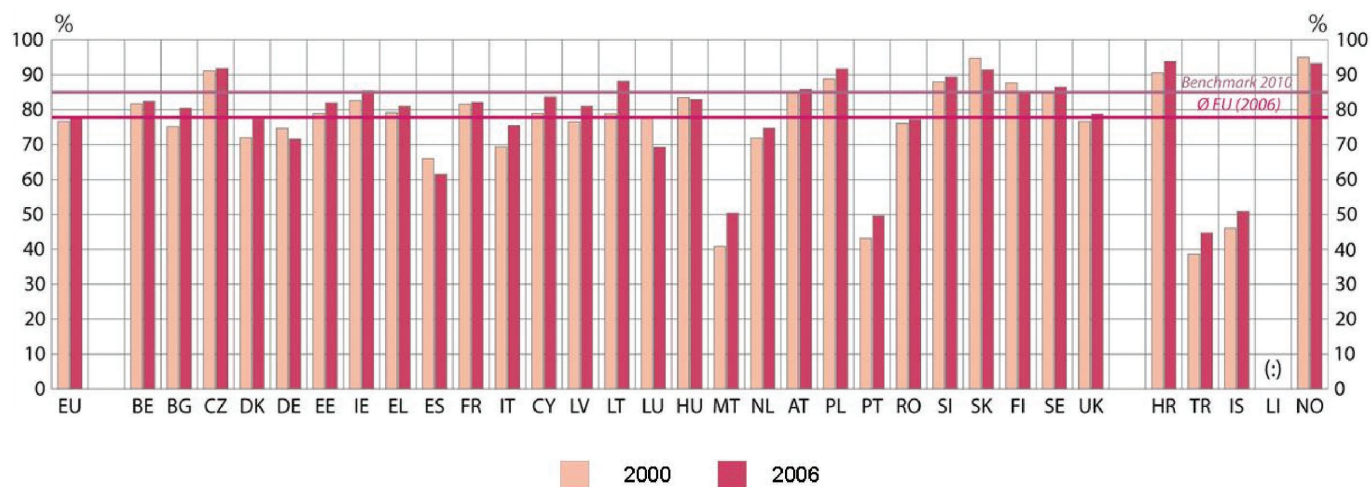
CZ, IE, LV, SK, HR: 2000. aasta asemel 2002. aasta andmed.

CY: andmete rahvusvahelist võrreldavust mõjutavad mitmed riigile eriomased tegurid, sealhulgas välismaal õppivate kodanike suur arv. Seetõttu on tulemused alahinnatud.

EE: naiste puhul 2006. aasta asemel 2005. aasta andmed.

KESKHARIDUSE OMANDANUD NOORED

Vähemalt keskhariduse omandanud 20–24-aastaste osakaal rahvastikus (2000–2006)

Keskhariduse omandamine	Kokku		Naised	Mehed
	2000	2006	2006	2006
EL-27	76,6	77,8	80,7	74,8
Belgia	81,7	82,4	85,6	79,1
Bulgaaria	75,2	80,5 (p)	81,1 (p)	80,0 (p)
Tšehhi Vabariik	91,2	91,8	92,4	91,1
Taani	72,0	77,4	81,5	73,4
Saksamaa	74,7	71,6	73,5	69,8
Eesti	79,0	82,0	89,8	74,1
Irish	82,6	85,4	89,1	81,8
Kreeka	79,2	81,0 (p)	86,6 (p)	75,5 (p)
Hispaania	66,0	61,6	69,0	54,6
Prantsusmaa	81,6	82,1	84,3	80,0
Itaalia	69,4	75,5 (p)	79,4 (p)	71,7 (p)
Küpros	79,0	83,7 (p)	90,7 (p)	76,1 (p)
Läti	76,5	81,0	86,2	75,9
Leedu	78,9	88,2	91,2	85,3

Keskhariduse omandamine	Kokku		Naised	Mehed
	2000	2006	2006	2006
Luksemburg	77,5	69,3	74,5	64,0
Ungari	83,5	82,9	84,7	81,2
Malta	40,9	50,4 (p)	52,8 (p)	48,1 (p)
Madalmaad	71,9	74,7	79,6	69,9
Austria	85,1	85,8	86,7	84,9
Poola	88,8	91,7	93,8	89,6
Portugal	43,2	49,6	58,6	40,8
Rumeenia	76,1	77,2 (p)	77,8 (p)	76,6 (p)
Sloveenia	88,0	89,4	91,4	87,7
Slovakkia	94,8	91,5	91,7	91,2
Soome	87,7	84,7 (p)	87,0 (p)	82,3 (p)
Rootsi	85,2	86,5	88,6	84,5
Ühendkuningriik	76,6	78,8	80,3	77,3
Horvaatia	90,6	93,8	94,9	92,8
Türgi	38,6	44,7	51,7	38,9
Island	46,1	50,8 (p)	57,7 (p)	44,5 (p)
Liechtenstein	:	:	:	:
Norra	95,0	93,3 (p)	95,4 (p)	91,2 (p)

Allikas: Eurostat (LFS)

(p) esialgsed andmed

HR: 2000. aasta asemel 2002. aasta andmed ja 2006. aasta asemel 2005. aasta andmed

Keskhariduse omandanud 20–24-aastaste noorte osakaal on 2000. aastaga võrreldes vaid veidi kasvanud. 2010. aastaks seatud eesmärgi — suurendada nende osakaalu vähemalt 85 %-ni — saavutamisel on edu seega olnud vähene. Kuid mitmed suhteliselt väikese osakaaluga riigid, eelkõige Portugal ja Malta, on teinud viimastel aastatel märkimisväärsed edusamme. Samuti tuleks märkida, et paljude uute liikmesriikide tulemused ületavad juba 2010. aastaks seatud sihttaseme ning neli neist (Tšehhi Vabariik, Poola, Sloveenia ja Slovakkia), lisaks veel Norra ja Horvaatia, on juba jõudnud 90 %-ni või üle selle.

Lisamärkused

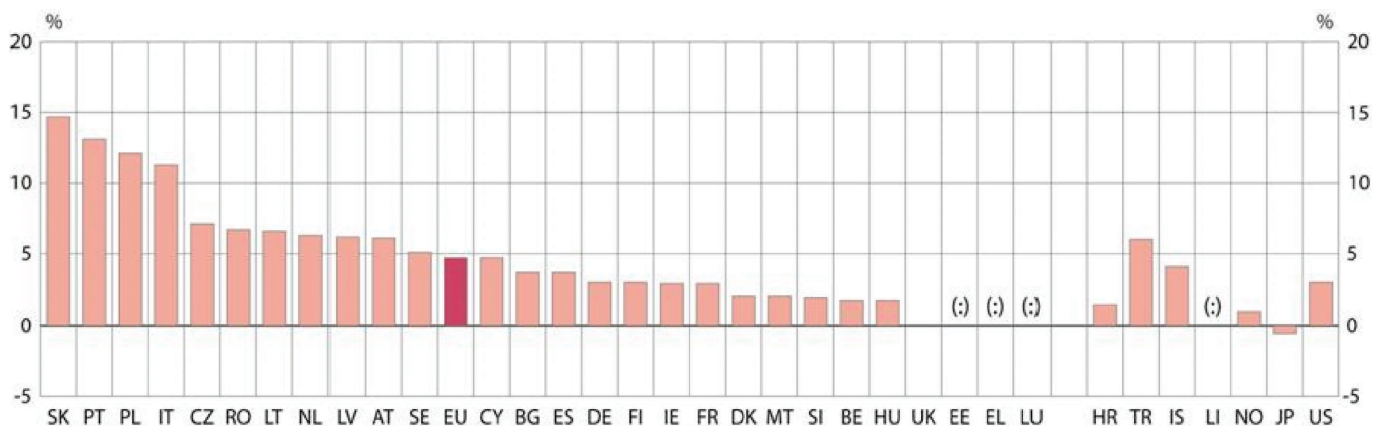
CY: andmete rahvusvahelist võrreldavust mõjutavad mitmed riigile eriomased tegurid, sealhulgas välismaal õppivate kodanike suur arv. Seetõttu on tulemused alahinnatud.

Alates 2005. aasta 5. detsembri väljaandest kohaldab Eurostat keskhariduse omandamise täpsustatud määratlust, et parandada tulemuste võrreldavust ELis. 1998. aasta järgsete andmete puhul ei kuulu alla kahe aastase kestusega ISCED 3c tasandi programmid enam keskhariduse, vaid põhihariduse alla. See muudatus toob kaasa muudatused DK (alates 2001. aastast), ES, CY ja IS tulemustes. Uut määratlust ei saa veel kohaldada EL, IE ja AT puhul, kus kõik ISCED 3c tasandid kuuluvad endiselt keskhariduse alla.

MATEMAATIKA, LOODUSTEADUSTE JA TEHNIKAALADE LÕPETANUD

Kõrgkoolide matemaatika, loodusteaduste ja tehnikaalade lõpetanute arvu kasv (%)

Keskmise aastane juurdekasv (2000–2005)

	Lõpetanuid vanuses 20–29 aastat 1 000 elaniku kohta	Keskmine juurdekasv aastas	Naissoost lõpetanute osakaal (%)	
	2005	2000-05	2000	2005
EL-27	13,1	4,7	30,8	31,2
Belgia	10,9	1,8	25,0	27,3
Bulgaaria	8,6	3,8	45,6	41,1
Tšehhi Vabariik	8,2	7,1	27,0	27,4
Taani	14,7	2,1	28,5	33,9
Saksamaa	9,7	3,1	21,6	24,4
Eesti	12,1	:	35,4	43,5
Iirimaa	24,5	3,0	37,9	30,5
Kreeka	10,1	:	:	40,9
Hispaania	11,8	3,8	31,5	29,6
Prantsusmaa	22,5	3,0	30,8	28,4
Itaalia	13,3	11,3	36,6	37,1
Küpros	3,6	4,7	31,0	38,1
Läti	9,8	6,2	31,4	32,8
Leedu	18,9	6,6	35,9	35,2
Luksemburg	:	:	:	:
Ungari	5,1	1,8	22,6	30,0
Malta	3,4	2,1	26,3	30,1
Madalmaad	8,6	6,3	17,6	20,3
Austria	9,8	6,1	19,9	23,3

	Lõpetanuid vanuses 20–29 aastat 1 000 elaniku kohta	Keskmine juurdekasv aastas	Naissoost lõpetanute osakaal (%)	
	2005	2000-05	2000	2005
Poola	11,1	12,1	35,9	36,6
Portugal	12,0	13,1	41,9	39,9
Rumeenia	10,3	6,7	35,1	40,0
Sloveenia	9,8	2,0	22,8	26,2
Slovakkia	10,2	14,7	30,1	35,3
Soome	17,7	3,1	27,3	29,7
Rootsi	14,4	5,1	32,1	33,8
Ühendkuningriik	18,4	– 0,1	32,1	30,8
Horvaatia	5,7	1,5	:	32,7
Türgi	5,7	6,0	31,1	28,5
Island	10,1	4,1	37,9	37,2
Liechtenstein	12,7	:	:	28,6
Norra	9,0	1,0	26,8	26,0
Jaapan	13,7	– 1,1	12,9	14,7
USA	10,6	3,1	31,8	31,1

Allikas: Eurostat (UOE) ja Eurostati andmetele tuginevad arvutused

Alates 2000. aastast on matemaatika, loodusteaduste ja tehnikaalade lõpetanute arv EL 27 riikides suurenenud üle 170 000 võrra ehk ligikaudu rohkem kui 25 %. EL on seega juba saavutanud sihttaseme, milleks on suurendada matemaatika, loodusteaduste ja tehnikaalade lõpetanute arvu 2010. aastaks 15 %. Edusammud on olnud väiksemad teiseks eesmärgiks seatud soolise ebavõrdsuse vähendamise osas. Naiste osa matemaatika, loodusteaduste ja tehnikaalade lõpetanute hulgas on suurenenud 30,8 %-lt 2000. aastal 31,2 %-ni 2005. aastal. Kuigi Slovakkia, Portugal ja Poola on saavutanud suurima aastase juurdekasvu (> 12 %), on soolise tasakaalu osas parimad tulemused Bulgaarial, Eestil, Kreekal ja Rumeenial.

Lisamärkused

Katkendlike aegridadega riikide puhul arvutati juurdekasv katkestusteta aastate kohta. PL: juurdekasv aastate 2001–2005 põhjal; RO: juurdekasv aastate 2000–2002 ja 2003–2005 põhjal; HR: juurdekasv aastate 2003–2005 põhjal; SE: juurdekasv aastate 2000–2003 põhjal; HU: juurdekasv aastate 2000–2003 põhjal.

BE: flaami kogukonna andmetest on välja jäetud kõrgkooliväline teise kvalifikatsiooni omandamine kolmanda taseme hariduses; andmetest on välja jäetud ka sõltumatud erainstitutsioonid (nende arv on siiski väike) ja saksakeelne kogukond.

EE: 2000. aasta riiklikud andmed.

IT: 2005. aasta tulemus põhineb komisjoni hinnangul.

CY: andmed ei kajasta välismaal kõrgkooli lõpetanuid. Üle poole Küprose üliõpilaste koguarvust õpib välismaal.

LU: Luksemburgil puudub terviklik ülikoolisüsteem ning enamik matemaatika, loodusteaduste ja tehnikaalade üliõpilastest õpib ja lõpetab kõrgkooli välismaal.

AT: 2000. aasta ISCED 5B tase kajastab eelmist aastat. HU: 2004. aasta muudatused andmete kogumises lõpetanute kohta erialade lõikes tingisid aegrea katkemise.

PL: 2000. aasta andmetest on välja jäetud kõrgetasemelised teadusprogrammid (ISCED 6. tase).

RO: 2000.–2002. aasta andmetest on välja jäetud teise kvalifikatsiooni omandamine ja kõrgetasemelised teadusprogrammid (ISCED 6. tase). Seetõttu on aegrida 2003. aasta osas katkendlik.

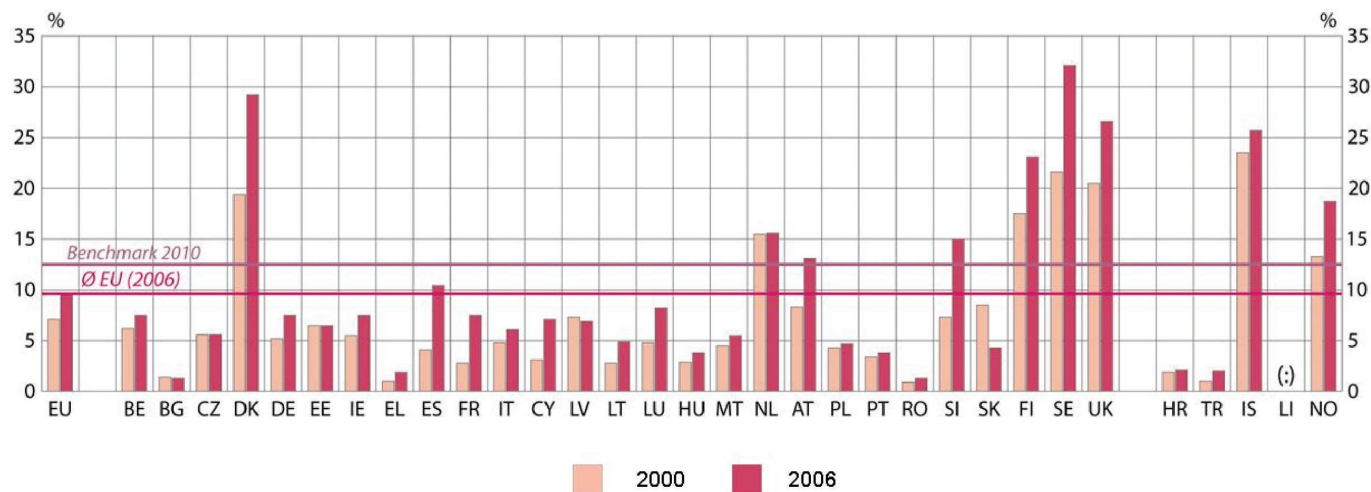
SE: 2004. aasta muudatused andmete kogumises lõpetanute kohta erialade lõikes tingisid aegrea katkemise.

UK: 2000. aasta puhul on kasutatud riiklikke andmeid.

LI: 2003.–2004. aasta andmed ei kajasta välismaal kõrgkooli lõpetanuid.

ELUKESTVAS ÕPPES OSALEMINE

Neli nädalat enne uuringut hariduses ja koolituses osalenud 25–64-aastaste osakaal rahvastikus (2000–2006)

Elukestvas õppes osalemine (%) Allikas: Eurostat			Naised	Mehed
	2000	2006	2006	2006
EL-27	7,1	9,6	10,4	8,8
Belgia	6,2	7,5 (p)	7,6 (p)	7,4 (p)
Bulgaaria	1,4	1,3	1,3	1,3
Tšehhi Vabariik	5,6	5,6	5,9	5,4
Taani	19,4	29,2	33,8	24,6
Saksamaa	5,2	7,5	7,3	7,8
Eesti	6,5	6,5	8,6	4,2 (u)
Iirimaa	5,5	7,5	8,9	6,1
Kreeka	1,0	1,9	1,8	2,0
Hispaania	4,1	10,4	11,5	9,3
Prantsusmaa	2,8	7,5	7,8	7,2
Itaalia	4,8	6,1	6,5	5,7
Küpros	3,1	7,1	7,8	6,5

Elukestvas õppes osalemine (%) Allikas: Eurostat			Naised	Mehed
	2000	2006	2006	2006
Läti	7,3	6,9 (p)	9,3 (p)	4,1 (p)
Leedu	2,8	4,9 (p)	6,6 (p)	2,9 (u)
Luksemburg	4,8	8,2	8,7	7,6
Ungari	2,9	3,8	4,4	3,1
Malta	4,5	5,5	5,6	5,5
Madalmaad	15,5	15,6	15,9	15,3
Austria	8,3	13,1	14,0	12,2
Poola	4,3	4,7	5,1	4,3
Portugal	3,4	3,8 (p)	4,0 (p)	3,7 (p)
Rumeenia	0,9	1,3	1,3	1,3
Sloveenia	7,3	15,0	16,3	13,8
Slovakkia	8,5	4,3	4,6	4,0
Soome	17,5	23,1	27,0	19,3
Rootsi	21,6	32,1	36,5	27,9
Ühendkuningriik	20,5	26,6	31,2 (p)	31,2
Horvaatia	1,9	2,1	2,1	2,0
Türgi	1,0	2,0	2,4	1,6
Island	23,5	25,7	29,8	21,6
Norra	13,3	18,7	20,2	17,2

Allikas: Eurostat (LFS), P = esialgsed andmed, U = ebausaldusväärsed või kinnitamata andmed

Hariduses ja koolituses (neli nädalat enne uuringu läbiviimist) osalenud tööealise elanikonna osakaal ulatus 2006. aastal 9,6 %-ni. Kuna edu on aegridades esinevate lünkade tõttu ülehinnatud, on tegelik juurdekasv tagasihoidlik. 2010. aasta sihiks seatud 12,5 %-se osalemismäära saavutamiseks on vaja teha täiendavaid jõupingutusi (¹). Osalemismäär on praegu suurim Põhjamaades, Ühendkuningriigis, Sloveenias ja Madalmaades.

Lisamärkused

Uuringus kasutusele võetud ühtlustatud mõistete ja määratluste tõttu esines mitme riigi aegridades katkestusi erinevate aastate puhul (ajavahemikul 2000–2006).

BG, PL, SI: 2000. aasta asemel 2001. aasta andmed.

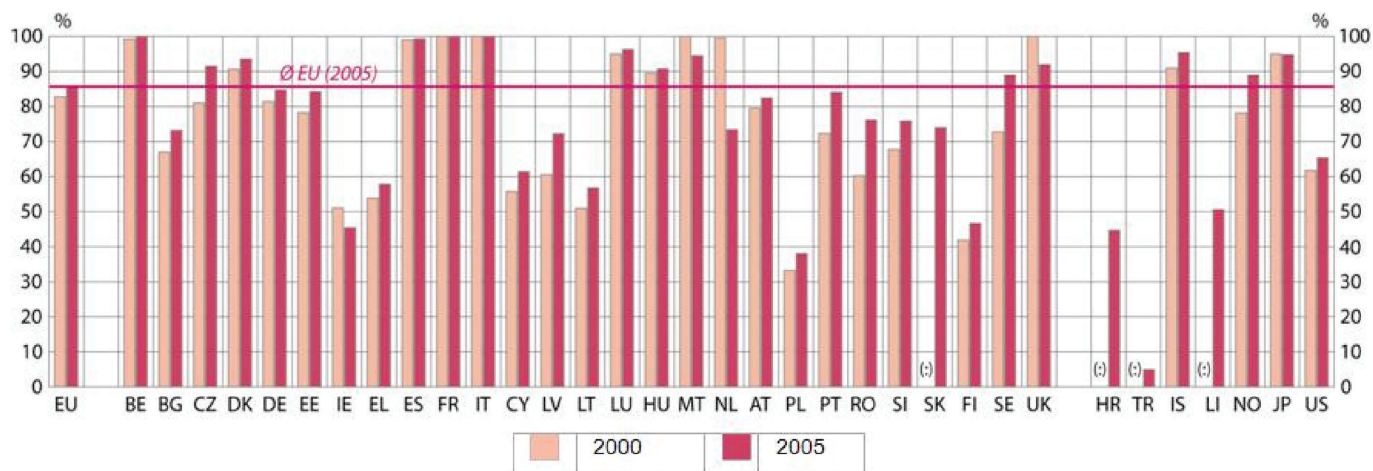
CZ, IE, LV, SK, HR: 2000. aasta asemel 2002. aasta andmed.

SE, HR, IS: 2006. aasta asemel 2005. aasta andmed.

(¹) Sihttaseme hindamiseks kasutatud andmed viitavad nelja nädala pikkusele osalemisperioodile (LFS 2004). Pikema perioodi kasutamise korral oleks osalemismäär olnud suurem. 2003. aasta elukestva õppe LFS-moodulist pärinevad Eurostati andmed (12 kuu kohta) annavad osalemismääraks 42 % (4,4 % formaalses hariduses, 16,5 % mitteformaalses õppes ja peaaegu iga kolmas eurooplane teatas osalemisest mingis vormis toimivas informaaalses õppes).

KOOLIEELSES HARIDUSES OSALEMINE

4-aastaste osalemine hariduses (2000–2005)

4-aastaste osalemine (%)	2000	2004	2005
EL-27	82,8	84,6	85,7
Belgia	99,2	99,9	100
Bulgaaria	67,0	72,6	73,2
Tšehhi Vabariik	81,0	91,2	91,4
Taani	90,6	93,4	93,5
Saksamaa	81,4	84,3	84,6
Eesti	78,2	83,9	84,2
Iirimaa	51,1	46,6	45,4
Kreeka	53,9	57,2	57,8
Hispaania	99,0	100	99,3
Prantsusmaa	100	100	100
Itaalia	100	100	100
Küpros	55,7	61,2	61,4
Läti	60,6	69,1	72,2
Leedu	51,0	54,5	56,8
Luksemburg	94,9	83,5	96,3
Ungari	89,5	92,3	90,7

4-aastaste osalemine (%)	2000	2004	2005
Malta	1,0	97,5	94,4
Madalmaad	99,5	74,0	73,4
Austria	79,5	82,1	82,5
Poola	33,3	35,7	38,1
Portugal	72,3	79,9	84,0
Rumeenia	60,3	75,2	76,2
Sloveenia	67,7	77,8	75,9
Slovakkia	:	71,7	74,0
Soome	41,9	46,1	46,7
Rootsi	72,8	87,7	88,9
Ühendkuningriik	100	92,9	91,8
Horvaatia	:	42,4	44,7
Türgi	:	3,4	5,0
Island	90,9	95,1	95,3
Liechtenstein	:	52,2	50,6
Norra	78,1	86,9	88,9
Jaapan	94,9	95,2	94,7
USA	61,7	64,1	65,3

Allikas: Eurostat (UOE)

Ajavahemikul 2000–2005 suurenes EL 27 riikides 4-aastaste laste osalemine hariduses (enamasti koolieelne, mõne riigi puhul ka juba algharidus) umbes kolme protsendipunkti võrra ja ulatus üle 85 %. 2005. aastal osalesid Prantsusmaal, Belgias, Itaalias ja Hispaanias peaaegu kõik (üle 99 %) 4-aastased hariduses, samas oli see osalusmäär Iirimaal, Poolas ja Soomes alla 50 %.

Lisamärkused

Andmed hõlmavad osalemist nii koolieelses kui ka alghariduses.

BE: andmed ei sisalda sõltumatuid erainstitutsioone, kuid neis käib väga väike arv lapsi. Puuduvad andmed saksakeelse kogukonna kohta.

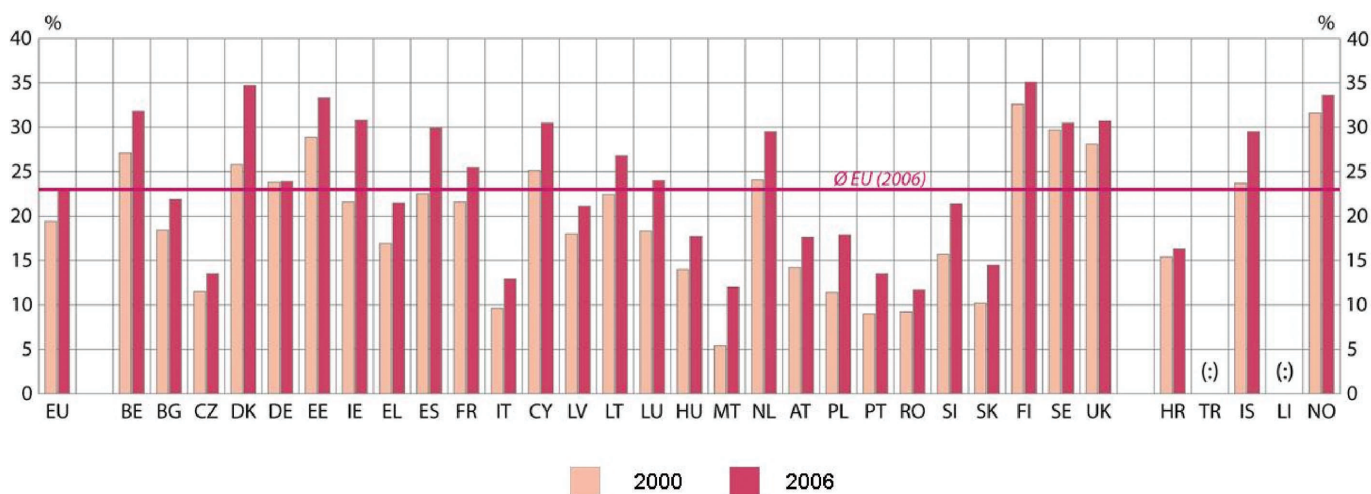
IE: ISCED 0-taseme haridust ametlikult ei pakuta. Paljud lapsed saavad mingis vormis ISCED 0-taseme haridust, kuid andmed enamasti puuduvad.

NL: 2002. aastal muudeti võrdlusandmete kogumise kuupäev 31. detsembri asemel 1. oktoobriks.

FI: andmed hõlmavad lasteaias käivaid lapsi, kuid mitte päevahoiu teisi vorme.

TÄISKASVANUD ELANIKKONNA HARIDUSTASE

Kõrgharidusega täiskasvanud (25–64-aastased)

Kõrgharidusega täiskasvanute (25–64-aastased) osakaal (%)

	2000	2006
EL-27	19,4	22,9
Belgia	27,1	31,8
Bulgaaria	18,4	21,9
Tšehhi Vabariik	11,5	13,5
Taani	25,8	34,7
Saksamaa	23,8	23,9
Eesti	28,9	33,3
Iirimaa	21,6	30,8
Kreeka	16,9	21,5
Hispaania	22,5	29,9
Prantsusmaa	21,6	25,5
Itaalia	9,6	12,9
Küpros	25,1	30,5
Läti	18,0	21,1

Kõrgharidusega täiskasvanute (25–64-aastased) osakaal (%)		
	2000	2006
Leedu	22,4	26,8
Luksemburg	18,3	24,0
Ungari	14,0	17,7
Malta	5,4	12,0
Madalmaad	24,1	39,5
Austria	14,2	17,6
Poola	11,4	17,9
Portugal	9,0	13,5
Rumeenia	9,2	11,7
Sloveenia	15,7	21,4
Slovakkia	10,2	14,5
Soome	32,6	35,1
Rootsi	29,7	30,5
Ühendkuningriik	28,1	30,7
Horvaatia	15,4	16,3
Island	23,7	29,5
Norra	31,6	33,6

Allikas: Eurostat (LFS)

2006. aastal oli kõrgharidus oli kõrghariduse omandanud 23 % ELi tööealisest elanikkonnast, mis tähendab rohkem kui kolme protsendipunkti juurdekasvu võrreldes 2000. aastaga. Kõrgharidusega elanike osakaal oli suurim Soomes, Taanis ja Eestis, samas kui mõnes liikmesriigis oli see näitaja alla 15 %. Mõnes viidatud riikidest on kõrghariduses osalejate arv viimasel ajal siiski oluliselt suurenenud.

Lisamärkused

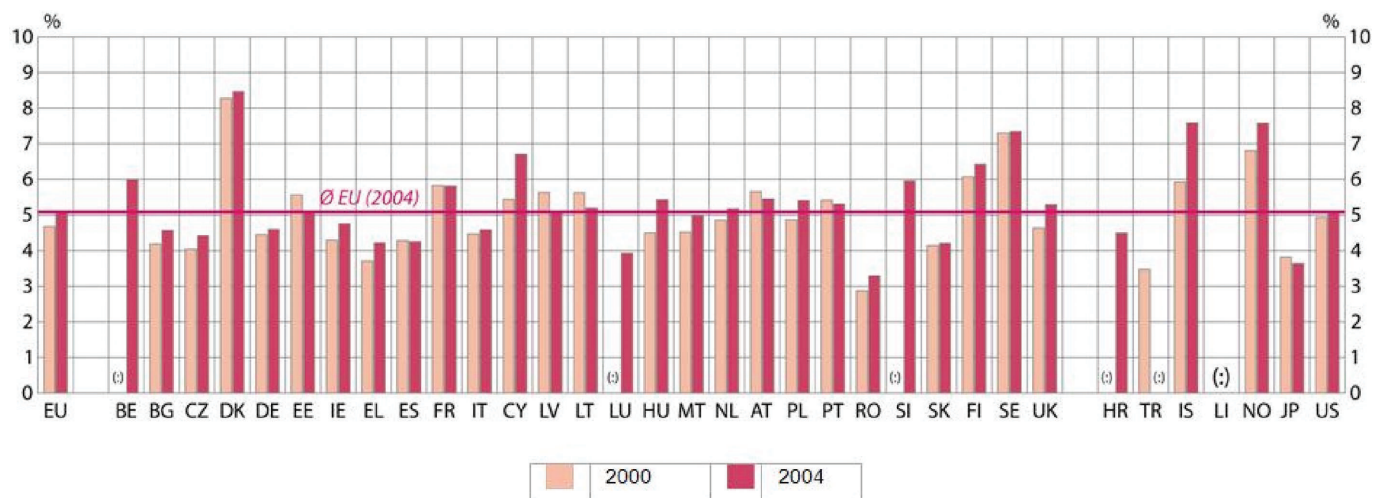
Kõrgharidus hõlmab ISCED 5. ja 6. tasandit.

LT: 2000. aasta andmete asemel 2001. aasta andmed.

HR: 2000. aasta andmete asemel 2002. aasta andmed.

INVESTEERINGUD INIMRESSURSSIDESSE

Riiklikud kogukulutused haridusele, % SKP-st (2000–2004)

Kulutused haridusele (% SKP-st)	Riiklik sektor			Erasektor
	2000	2003	2004	2004
EL-27	4,68	5,17	5,09	0,64
Belgia	:	6,06	5,99	0,34
Bulgaaria	4,19	4,24	4,57	0,65
Tšehhi Vabariik	4,04	4,51	4,42	0,61
Taani	8,28	8,33	8,47	0,32
Saksamaa	4,45	4,71	4,60	0,91
Eesti	5,57	5,43	5,09	:
Iirimaa	4,29	4,41	4,75	0,32
Kreeka	3,71	3,94	4,22	0,20
Hispaania	4,28	4,28	4,25	0,61
Prantsusmaa	5,83	5,88	5,81	0,54
Itaalia	4,47	4,74	4,59	0,46
Küpros	5,44	7,30	6,71	1,17
Läti	5,64	5,32	5,08	0,82
Leedu	5,63	5,18	5,20	0,48
Luksemburg	:	3,80	3,93	:
Ungari	4,50	5,85	5,43	0,52

Kulutused haridusele (% SKP-st)	Riiklik sektor			Erasektor
	2000	2003	2004	2004
Malta	4,52	4,78	4,99	0,46
Madalmaad	4,86	5,12	5,18	0,50
Austria	5,66	5,50	5,45	0,39
Poola	4,87	5,62	5,41	0,59
Portugal	5,42	5,61	5,31	0,13
Rumeenia	2,88	3,44	3,29	:
Sloveenia	:	6,02	5,96	0,86
Slovakkia	4,15	4,34	4,21	0,76
Soome	6,08	6,41	6,43	0,13
Rootsi	7,31	7,47	7,35	0,20
Ühendkuningriik	4,64	5,38	5,29	0,95
Horvaatia	:	4,53	4,50	:
Türgi	3,48	3,74	:	:
Island	5,93	7,81	7,59	0,75
Norra	6,81	7,62	7,58	0,05
Jaapan	3,82	3,70	3,65	1,23
Ameerika Ühendriigid	4,94	5,43	5,12	2,37

Allikas: Eurostat (UOE). ELi näitajad põhinevad komisjoni hinnangutel. 2000. aasta näitaja põhineb hariduse ja kultuuri peadirektoraadi hinnangul.

Ajavahemikul 2000–2003 suurenesid osakaaluna SKP-st väljendatud riiklikud kulutused haridusele ELi liikmesriikides oluliselt. Kuid 2004. aastal kulutuste kasv peatus ning võrreldes eelmise aastaga kulutused veidi vähenesid. Kuid SKP absoluutväärtuse kasvu tõttu haridusele tehtavad kulutused siiski suurenesid. Olemasolevatest andmetest ilmnevad suured erinevused kulutuste tasemes riigiti.

Lisamärkused

Andmed hõlmavad formaalset haridust, sealhulgas formaalset täiskasvanuharidust.

„Erasektor” tähendab erasektori poolt haridusasutustele tehtud kulutusi.

DK: puuduvad andmed keskharidusjärgsele kutsekeskharidusele tehtud kulutuste kohta.

EL, LU, PT: puuduvad andmed arvestuslike pensionikulutuste kohta.

CY: sisaldab rahalist toetust välismaal õppijatele.

PL, SK, NO: sisaldab koolieelsetele lasteasutustele tehtud kulutusi.

FR: ilma Prantsusmaa ülemere departemangudeta.

HR: haridusasutustele riiklikest allikatest tehtud kulutused.

LU: ei sisalda kulutusi kõrgharidusele.

PT: ei sisalda kohalike omavalitsuste tasandil tehtud kulutusi.

UK, JP, USA: SKP on kohandatud eelarveaastaga, mis erineb kalendriaastast.

TR, IS: ei sisalda koolieelsele haridusele tehtud kulutusi.

TR: ei sisalda kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil tehtud kulutusi.

USA: haridusasutustele riiklikest allikatest tehtud kulutused.

KOMISJON

Menetluse algatamine

(Toimik nr COMP/M.4942 — Nokia/Navteq)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 86/02)

28. märtsil 2008 otsustas komisjon algatada menetlus ülalnimetatud juhtumi kohta kuna leiab, et teatatud koondumine äratav tõsiseid kahtlusi ühisturuga kokkusobivuse osas. Menetluse algatamine avab teise faasi teatatud koondumise uurimisest, ja ei mõjuta juhtumi lõppotsust. Otsus põhineb nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 artiklile 6(1)(c).

Komisjon kutsub asjast huvitatud kolmandaid isikuid esitama komisjonile oma võimalikke märkusi kavandatava koondumise kohta.

Et märkusi oleks võimalik menetluses täielikult arvesse võtta, peavad märkused jõudma komisjoni mitte hiljem kui 15 päeva pärast selle teatise avaldamist. Märkusi võib saata komisjoni faksi teel ((32-2) 296 43 01 — 296 72 44) või posti teel, märkega „Toimik nr COMP/M.4942 — Nokia/Navteq”, järgmisele aadressile:

Commission of the European Communities
Competition DG
Merger Network
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Brussels

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT JA
ORGANITELT

KOMISJON

Euro vahetuskurss ⁽¹⁾

4. aprill 2008

(2008/C 86/03)

1 euro =

Valuuta		Kurss	Valuuta		Kurss
USD	USA dollar	1,5722	TRY	Türgi liir	2,0339
JPY	Jaapani jeen	160,88	AUD	Austraalia dollar	1,711
DKK	Taani kroon	7,4584	CAD	Kanada dollar	1,5822
GBP	Inglise nael	0,7855	HKD	Hong Kongi dollar	12,2497
SEK	Rootsi kroon	9,368	NZD	Uus-Meremaa dollar	1,9972
CHF	Šveitsi frank	1,5872	SGD	Singapuri dollar	2,1757
ISK	Islandi kroon	116,41	KRW	Korea won	1 534,47
NOK	Norra kroon	7,998	ZAR	Lõuna-Aafrika rand	12,3143
BGN	Bulgaaria lev	1,9558	CNY	Hiina jüaan	11,0302
CZK	Tšehhi kroon	25,035	HRK	Horvaatia kuna	7,2773
EEK	Eesti kroon	15,6466	IDR	Indoneesia ruupia	14 519,27
HUF	Ungari forint	257,25	MYR	Malaisia ringit	5,0224
LTL	Leedu litt	3,4528	PHP	Filipiini peeso	65,325
LVL	Läti latt	0,6972	RUB	Vene rubla	37,037
PLN	Poola zlott	3,4743	THB	Tai baht	49,823
RON	Rumeenia leu	3,7145	BRL	Brasiilia reaal	2,6954
SKK	Slovakkia kroon	32,431	MXN	Mehhiko peeso	16,5757

⁽¹⁾ Allikas: EKP avaldatud viitekurss.

V

(Teated)

HALDUSMENETLUSED

KOMISJON

KONKURSIKUTSE — DG EAC/14/08

Haridusalase koostöö programm arenenud tööstusriikide vahel — Koostöö kõrghariduse ja koolituse valdkonnas ELi ning Austraalia, Jaapani, Korea Vabariigi ja Uus-Meremaa ⁽¹⁾ vahel

(2008/C 86/04)

1. EESMÄRGID JA KIRJELDUS

Konkursikutse üldine eesmärk on edendada ELi liikmesriikide ning partnerriikide Austraalia, Jaapani, Korea Vabariigi ja Uus-Meremaa elanike üksteisemõistmist ja koostööd, sealhulgas üksteise keelte, kultuuride ja institutsioonide põhjalikumalt tundmist, ning parandada kõrg- ja kutsehariduse ning koolituse kvaliteeti Euroopa Liidus ja partnerriikides. Konkursikutse raames toetatakse järgmisi meetmeid.

Arenenud tööstusriikide ühised liikuvusprojektid

Nimetatud meetmega rahastatakse rahvusvahelise õppekava arendamise projekte, mis sisaldavad ELi ja arenenud tööstusriikidest partnerriikide vahel toimuvat lühiajalist liikuvust, mis ei ole otseselt või tingimata seotud topelt- või ühiste teaduskraadide andmisega.

Sellist projekti taotlevad konsortsiumid moodustatakse ELi ja asjaomase partnerriigi kõrg- või kutseharidus- asutuste vahel. Valitud konsortsiumid moodustavad üliõpilaste liikuvuse raamistiku, mille alusel ELi üliõpilased veedavad enamasti ühe semestri partnerriigi haridusasutuses ning vastupidi. Lähetav haridusasutus tunnustab täielikult õppeperioodi välismaal. Toetus hõlmab üliõpilaste ning teaduskonna personali liikuvuse toetusi.

2. TINGIMUSTELE VASTAVAD TAOTLEJAD

Käesoleva konkursikutse raames võivad taotlusi esitada kõrg- ja kutseharidus- ning koolitusasutused. Tingimustele vastavad taotlejad peavad olema registreeritud ühes 27st Euroopa Liidu liikmesriigist.

3. PROJEKTI EELARVE JA KESTUS

Kogu kaasrahastamiseks eraldatud eelarve on hinnanguliselt 2,5 miljonit EUR. Eeldatakse, et rahastatakse 4–5 ELi–Austraalia projekti, 2–3 ELi–Jaapani projekti, 1 ELi–Uus-Meremaa projekti ning 1–2 ELi–Korea projekti.

Maksimaalne ELi-poolne rahastamine on 425 000 EUR kolmeaastase ühise liikuvusprojekti tarvis, mis hõlmab nelja või rohkemat ELi partnerasutust. Ühiste liikuvusprojektide kestvus on kolm aastat.

(¹) Tähestiku järjekorras

4. TÄHTAEG

Taotlused tuleb saata komisjonile hiljemalt **6. juuniks 2008.**

5. LISATEAVE

Projektikonkursi täisteksti ja taotlusvormid on kättesaadavad järgmisel veebisaidil:

http://ec.europa.eu/education/programmes/calls/callg_en.html

Täiendava teabe saamiseks kirjutage järgmisele aadressile: eac-3C-cooperation@ec.europa.eu

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

KOMISJON

Elteatis koondumise kohta

(Juhtum nr COMP/M.5128 — Nordic Capital/TietoEnator)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 86/05)

1. 28. märtsil 2008 sai komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 artiklile 4 ⁽¹⁾ vastava teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames ettevõtjad Nordic Capital VI Limited ja Nordic Capital VII Limited, mis kuuluvad kontserni Nordic Capital (edaspidi „Nordic Capital”, Jersey, Ameerika Ühendriigid) omandavad nimetatud määruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses täieliku kontrolli ettevõtja TietoEnator Oyj (edaspidi „TietoEnator”, Soome) üle 20. märtsil 2008 välja kuulutatud avaliku pakkumise teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

— Nordic Capital: Investeeringufondid. Ettevõtja investeerib Rootsi ettevõtjasse Aditro, mis tegeleb infotehnoloogiateenuste pakkumise ja rakendustarkvaraga ettevõtjatele;

— TietoEnator: infotehnoloogiateenused.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda määruse (EÜ) nr 139/2004 reguleerimisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

4. Komisjon kutsub asjast huvitatud kolmandaid isikuid esitama komisjonile võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuseid võib saata faksi teel ((32-2) 296 43 01 või 296 72 44) või postiga järgmisel aadressil (lisada tuleb viitenumber COMP/M.5128 — Nordic Capital/TietoEnator):

European Commission
Directorate-General for Competition,
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

Eelteatis koondumise kohta
(Juhtum nr COMP/M.5118 — P7S1/United Internet/Maxdome JV)
Võimalik lihtsustatud korras menetlemine

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 86/06)

1. 28. märtsil 2008 sai komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandava koondumise kohta, mille raames ettevõtja ProSiebenSat.1 Media AG („P7S1”, Saksamaa, mida kontrollivad Kohlberg Kravis Roberts & Co. („KKR”, USA) ja Permira Holdings Limited („Permira”, Kanalisaared)) tütarettevõtja SevenSenses GmbH („SevenSenses”, Saksamaa), ning ettevõtja United Internet AG („United Internet”, Saksamaa) tütarettevõtja 1&1 Internet AG („1&1”, Saksamaa), omandavad nimetatud nõukogu määruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses ühiskontrolli ettevõtja Maxdome GmbH & Co. KG („Maxdome JV”, Saksamaa) üle ühissettevõtjana käsitatava uue ettevõtja aktsiate ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- SevenSenses: tasuline televisioon ning tellitav videoteenus;
- P7S1: tasuta televisioon;
- Permira: erakapitali fond;
- KKR: erakapitali investeeringud;
- 1&1: Internetiteenuste pakkuja;
- United Internet: Internetiteenused;
- Maxdome JV: tellitav videoteenus.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda määruse (EÜ) nr 139/2004 reguleerimisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud. Vastavalt komisjoni teatisele lihtsustatud korra kohta teatavate ettevõtjate koondumiste käsitlemiseks kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 139/2004 ⁽²⁾ tuleks märkida, et käesolevat juhtumit on võimalik käsitleda teatises ettenähtud korra kohaselt.

4. Komisjon kutsub asjast huvitatud kolmandaid isikuid esitama komisjonile võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkusi võib saata komisjonile faksi teel ((32-2) 296 43 01 või 296 72 44) või postiga järgmisel aadressil (lisada viitenumber COMP/M.5118 — P7S1/United Internet/Maxdome JV):

European Commission
Directorate-General for Competition,
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 56, 5.3.2005, lk 32.

Prantsuse valitsuse teatis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 94/22/EÜ süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja tootmise lubade andmis- ja kasutamistingimuste kohta ⁽¹⁾

(Arvamus vedelate või gaasiliste süsivesinike uurimise ainuõigusliku tegevusloa ehk nn Valenciennois loa taotlemise kohta)

(EMPis kohaldatav tekst)

(2008/C 86/07)

Ettevõtte Gazonor, registrijärgse aadressiga Avenue de la fosse 2, F-62420 Billy Montigny, esitas 2. oktoobril 2007 taotluse saada viieks aastaks ainuõiguslik tegevusluba ehk nn Valenciennois luba vedelate või gaasiliste süsivesinike uurimiseks Nord'i departemangu territooriumil asuval ligikaudu 423 ruutkilomeetri suurusel alal.

Kõnealune tegevusluba kehtib järgmiste geograafiliste koordinaatidega maa-alal, kusjuures algmeridiaaniks on Pariisi meridiaan:

Punktid	Pikkuskraad	Laiuskraad
A	1,10 kraadi idapikkust	56,10 kraadi põhjalaiust
B	Prantsusmaa–Belgia piiri lõikepunkt paralleelil 56,10 kraadi põhjalaiust	
C	Prantsusmaa–Belgia piiri lõikepunkt paralleelil 56,10 kraadi põhjalaiust	
D	Prantsusmaa–Belgia piiri lõikepunkt paralleelil 56,10 kraadi põhjalaiust	
E	Prantsusmaa–Belgia piiri lõikepunkt meridiaanil 1,50 kraadi idapikkust	
F	1,50 kraadi idapikkust	55,90 kraadi põhjalaiust
G	1,21 kraadi idapikkust	55,90 kraadi põhjalaiust
H	1,21 kraadi idapikkust	55,91 kraadi põhjalaiust
I	1,25 kraadi idapikkust	55,91 kraadi põhjalaiust
J	1,25 kraadi idapikkust	55,93 kraadi põhjalaiust
K	1,21 kraadi idapikkust	55,93 kraadi põhjalaiust
L	1,21 kraadi idapikkust	55,97 kraadi põhjalaiust
M	1,10 kraadi idapikkust	55,97 kraadi põhjalaiust

B kuni C: Prantsusmaa–Belgia piir

D kuni E: Prantsusmaa–Belgia piir

Taotluste esitamine ja loa andmise kriteeriumid

Algse taotluse ja konkureerivate taotluste esitajad peavad täitma tingimusi, mis on määratletud kaevandamise ja maa-aluse ladustamise õigust käsitleva 2. juuni 2006. aasta ministri määruse nr 2006-648 artiklites 4 ja 5 (Prantsuse Vabariigi Teataja, 3. juuni 2006).

Huvitatud ettevõtjad võivad 90 päeva jooksul pärast käesoleva teatise avaldamist esitada konkureeriva taotluse vastavalt menetlusele, mis on kokkuvõtlikult esitatud „Teatise süsivesinike kaevandamisõiguse saamise kohta Prantsusmaal“ (avaldatud Euroopa Ühenduste Teatajas C 374, 30.12.1994, lk 11) ja kinnitatud ministri määrusega nr 2006-648 kaevandamise ja maa-aluse ladustamise õiguse kohta. Konkureerivad taotlused edastatakse kaevandamisküsimustega tegelevale ministrile allpool osutatud aadressil.

Otsused esialgse taotluse ja konkureerivate taotluste kohta vastavalt eespool nimetatud ministri määruse artiklis 6 määratletud kaevandamisloa andmise kriteeriumitele võetakse vastu hiljemalt 24. oktoobriks 2009.

⁽¹⁾ EÜTL 164, 30.6.1994, lk 3.

Tingimused ja nõuded kaevandamise ja selle peatamise kohta

Taotlejatel palutakse lähtuda kaevandamisseaduse (code minier) artiklist 79 ja artikli 79 lõikest 1 ning 2. juuni 2006. aasta ministri määrusest nr 2006-649, milles käsitletakse kaevandamistegevust, maa-alust ladustamist ning kaevandus- ja ladustamiskontrolli (*Prantsuse Vabariigi Teataja*, 3. juuni 2006).

Täiendavat teavet selle kohta võib saada ökoloogia-, arendus- ja säästva arengu ministeeriumist (energia- ja tooraineosakond, energia- ja mineraalressursside talitus, kaevanduslase seadusandluse büroo) — ministère de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables (direction générale de l'énergie et des matières premières, direction des ressources énergétiques et minérales, bureau de la législation minière) –, aadressil: 61, boulevard Vincent-Auriol, Télédoc 133, F-75703 Paris Cedex 13 [telefon: (33) 144 97 23 02, faks: (33) 144 97 05 70].

Eespool nimetatud õigusaktide sätetega saab tutvuda veebilehel:

<http://www.legifrance.gouv.fr>
